

KRONIKA
MĚSTA OPAVY

1991

I.

POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT
SAMOSPRÁVA

1991 - ROK "MALÉ PRIVATIZACE"

Rok 1991 byl rokem na události velmi bohatým.

S 1. lednem byla zavedena volná tvorba cen, která zahájila změnu struktury všech cen na základě nabídky a poptávky. Omezený počet produktů zůstal pod kontrolou ministerstva financí (např. cukr). Koncem ledna byla prvními aukcemi zahájena malá privatizace, která se stala ústředním úkolem celého roku. V dražbách byly vydraženy pronájmy tisíců obchodů, stánků, restaurací, či pouze nebytových prostor, ve kterých pak byly zřízeny nové prodejní jednotky, pekárny aj. Bylo rozhodnuto, že síť obchodů s potravinami musí zůstat zachována nejméně po dobu 2 let od pronájmu té které prodejny.

1. října pak byla zahájena velká privatizace, která se má stát hlavním úkolem pro rok 1992.

Dalším významným datem byl 1. listopad, kdy byla zahájena kupónová privatizace, která se taktéž má stát nepominutelnou událostí roku 1992.

Rok 1991 můžeme rovněž charakterizovat jako intenzivní přetváření našeho právního řádu. Federální shromáždění přijalo značné množství nových zákonů či novelizovaných předpisů, které všechny mají sloužit k urychlení přeměn celé společnosti. O některých z nich je nutno se zde zmínit, poněvadž svým významem převyšují řadu těch ostatních, které jsou však všechny nezbytně

důležité jako celek.

Hned na počátku roku přijalo Federální shromáždění zákon, jímž se vyhláší Listina základních práv a svobod. Od této Listiny základních práv a svobod se pak odvíjela řada úprav v dosavadních předpisech, které s touto Listinou základních práv a svobod byly v rozporu. V únoru byl přijat zákon o mimosoudních rehabilitacích (nazývaný také restituční), který patří k zákonům odstraňujícím či zmírňujícím křivdy minulých let. V tomtéž měsíci přijalo Federální shromáždění i zákon o velké privatizaci. V květnu byl přijat velmi významný zákon, a to o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v červenci schválilo Federální shromáždění zákon o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami. V tomtéž měsíci byl schválen zákon o konkursním a vyrovnávacím řízení (nazývaný také zákon o bankrotu) a rovněž zákon o referendu. V říjnu byl schválen zákon o živnostenském podnikání a zákon o sdružování v politických stranách a hnutích. V tomtéž měsíci byl schválen i zákon, kterým se stanoví další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích ČSFR, ČR a SR (nazývaný též lustrační). V prosinci schválil parlament zákon o životním prostředí, zákon o bankách, zákon o státním rozpočtu na rok 1992 a konečně zákon, po kterém se dlouho volalo, o úpravě a vypořádání majetkových vztahů v družstvech, který vešel ve známost pod názvem

transformační.

Na vnitrostátní politické scéně bylo hlavním úkolem jednání o státoprávním uspořádání ČSFR, o nových ústavách a rozdělení kompetencí. Tato jednání byla zahájena v únoru a v průběhu roku pak můžeme hovořit o celé sérii jednání, avšak bez konečného efektu. Významné jednání proběhlo v květnu v Lánech, kdy slovenská strana vystoupila poprvé s požadavkem smlouvy mezi republikami. K nejvýznamnějším pak patřilo jednání v Časté-Papierničce uskutečněné v prosinci, kdy z 88 sporných bodů jednání předložených, zůstalo nevyřešeno 20. Tohoto jednání se účastnil i prezident Václav Havel a předseda Federálního shromáždění Alexander Dubček. Bezprostředně po jednání předložil prezident Václav Havel Federálnímu shromáždění 5 zákonných iniciativ pro případ řešení státoprávní krize, které však nebyly přijaty.

V oblasti zahraniční politiky se projevovala značná aktivita. Především zde byly snahy o budování spolupráce mezi naší republikou, Polskem a Maďarskem.

Významným okamžikem se stal 21. únor, kdy ČSFR byla přijata za člena Rady Evropy a 16. prosinec, kdy byla podepsána dohoda o přidružení ČSFR k Evropskému společenství.

Počátkem března byly v Bruselu dohodnuty oficiální vojenské kontakty s NATO. 21. června opustil naše území poslední transport se sovětskými vojáky a týlovou

technikou a 25.6. byl podepsán protokol o ukončení odchodu sovětských vojsk z ČSFR.

Zrušena byla i RVHP. V červenci vysloвило Federální shromáždění souhlas s protokolem o ukončení platnosti Varšavské smlouvy. Prezident V.Havel podepsal ratifikační listinu smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě.

Čilé byly i návštěvy našich představitelů v zahraničí i návštěvy zahraničních činitelů u nás.

V březnu navštívil prezident Lucembursko, Belgii a Nizozemí. V rámci této návštěvy jednal i s předsedou komise Evropského společenství a s předsedou Evropského parlamentu, promluvil na zvláštním zasedání rady NATO a v Paříži jednal s F.Mitterrandem.

V dubnu navštívil prezident Havel Velkou Británii, kde se zúčastnil otevření Evropské banky pro obnovu a rozvoj a podepsal smlouvu o připojení ČSFR k bance.

V květnu navštívil naši republiku britský následník trůnu princ Charles a princezna Diana.

V tomtéž měsíci navštívil prezident Havel Německo, kde jednal o přípravě československo-německé smlouvy. U příležitosti převzetí Mezinárodní ceny Karla Velikého vyzval politiky k pomoci zemím střední a východní Evropy.

V červnu podepsal ministr zahraničních věcí Jiří Dienstbier v Paříži memorandum o spolupráci mezi ČSFR

a Organizací pro hospodářskou spolupráci (OECD). V tomtéž měsíci navštívil naši zemi viceprezident USA D. Quayl.

Významná událost světového dění se odehrála v polovině měsíce v Praze, kdy se z iniciativy prezidenta Havla a prezidenta Francie Mitterranda sešlo v Praze shromáždění o evropské konfederaci v Praze, první setkání předních osobností politiky, kultury, věd z 30 zemí Evropy, USA, Kanady a Japonska.

V červenci navštívil ČSFR italský prezident F.Cossiga.

V srpnu se prezidenti V.Havel, L.Walęsa a J.Antall dohodli koordinovat stanoviska svých zemí k vývoji v SSSR. V tomtéž měsíci požádal Jiří Dienstbier, ministr zahraničních věcí, západní země, aby část pomoci Sovětskému svazu byla použita na nákup zboží a zařízení v zemích střední Evropy.

V září navštívil ministr zahraničních věcí J.Dienstbier SSSR, kde podepsal dokument o obnovení diplomatických styků s Estonskem, Litvou a Lotyšskem. Jednal i s M.Gorbačovem.

V tomtéž měsíci proběhla i oficiální návštěva polského prezidenta L.Walęsy.

V říjnu podepsal prezident Havel s F.Mitterrandem v Paříži smlouvu o porozumění a přátelství mezi ČSFR a Francií.

V tomtéž měsíci nás navštívil ministr zahraničních

věcí SSSR B.Pankin, který spolu s J.Dienstbierem parafovali smlouvu mezi ČSFR a SSSR o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci. Podobnou smlouvu podepsal prezident Havel a L.Walęsa v Krakově a spolu s J.Antallem podepsali společnou politickou deklaraci o spolupráci ČSFR, Polska a Maďarska.

V říjnu proběhla rovněž oficiální návštěva prezidenta SRN F. von Weizsäckera. Při té příležitosti byla parafována smlouva mezi ČSFR a SRN o dobrém sousedství a přátelské spolupráci.

Hned na to následovala oficiální návštěva izraelského prezidenta Ch.Herzoga.

Koncem října odletěl V.Havel na oficiální návštěvu USA, kde spolu s prezidentem Bushem podepsali deklaraci o vztazích mezi ČSFR a USA. Prezident Havel vystoupil v Kongresu, kde shrnul program čs. demokratických reforem. Během návštěvy byla podepsána i dohoda o ochraně investic.

V listopadu byla v Moskvě podepsána dohoda o principech ekonomických vztahů mezi ČSFR a Ruskou federací na r. 1992.

V závěru roku, 16.12.1991, byla v Bruselu podepsána dohoda o přidružení ČSFR k Evropskému společenství.

ČINNOST ÚŘADU MĚSTA V ROCE 1991

Po listopadových komunálních volbách v roce 1990 bylo ustaveno zastupitelstvo města (70 členů) a rada města (13 členů). Velkou Opavu tvořilo vlastní město a devět městských částí, kde byla zvolena podle počtu obyvatel lokální samospráva, a to Chvalíkovice (11 členů), Komárov (11 členů), Malé Hoštice (11 členů), Mílostovice (7 členů), Podvihov (7 členů), Suché Lazce (11 členů), Vávrovice (11 členů), Vlaštovičky (7 členů), Zlatníky (7 členů). Starostové městských částí tvořili tzv. poradní orgán primátora, přičemž členové rady města měli vždy přidělenou jednu obec, o kterou se starali a jejíž problémy přenášeli do rady města. Zastupitelstva jednotlivých městských částí vedli počátkem letošního roku tito starostové a zástupci:

Malé Hoštice

Starosta: Josef Šafarčík (Pol. hnutí členů ZD)

Zástupce: Ladislav Vaněk (nezávislý kandidát)

Zlatníky

Starosta: Jaromír Klimeš (OF)

Zástupce: Jan Řehulka (OF)

Vlaštovičky

Starosta: Bohuslav Kirschner (nezávislý kandidát)

Zástupce: Karel Tesař (nezávislý kandidát)

Suché Lazce

Starosta: RNDr. Jan Břemek (nezávislý kandidát)

Zástupce: Ing. Radomil Solný (nezávislý kandidát)

Milostovice

Starosta: Karel Štěpánek (ČSL)

Zástupce: Václav Mihulec (KSČ)

Vávrovice

Starosta: Arnošt Jaglarz (nezávislý kandidát)

Zástupce: Ing. Josef Matoušek (nezávislý kandidát)

Podvihov

Starosta: Petr Měch (nezávislý kandidát)

Zástupce: Milan Gajdošík (OF)

Komárov

Starosta: Ludvík Sedlák (nezávislý kandidát)

Zástupce: Karel Rusek (nezávislý kandidát)

Chvalíkovice

Starosta: Vlastimila Valentová (ČSL)

Zástupce: Ing. Radomír Věntus (nezávislý kandidát)

Seznam členů rady a zastupitelstva města je uveden v příloze.

Politická skladba zastupitelstva města je patrná z následující tabulky (údaje jsou aktualizovány k 31.12.1991)

Strana/hnutí	složení	celkem
ČSL	8 + 5 BPP	13
ČSS	2 + 1 BPP	3
HSD SMS	5	5
Nezáv.	1	1
KSČM	6 + 1 BPP	7
OF	28	28
PHČ ZD	3	3
Soc.Dem.	5	5
Str.zel.	3	3
Zem.str.	2	2

CELKEM		70

Občanské fórum, které mělo v zastupitelstvu většinu, prošlo v roce 1991 vnitřní diferenciací, (o tom dále) která se projevila vznikem klubu ODS a jeho příznivců. K ustavení klubu došlo v závěru roku, klub měl 10 členů ODS (Občanská demokratická strana), ostatní členové byli bez politické příslušnosti. Klub ODS se společně s ostatními kluby nelevicových stran a hnutí v zastupitelstvu seskupil v závěru roku v blok nelevicových politických stran a sil za účelem spolupráce při řešení některých klíčových komunálních problémů. Obdobně spolupracovaly i kluby ostatních politických stran a hnutí, čímž se vytvářely základní rysy komunální politiky.

Spolupráce politických stran a hnutí nad komunálními problémy probíhala těmito cestami:

- a) práce v komisích rady města
- b) setkání primátora s předsedy politických stran a hnutí konaná před zastupitelstvy za účelem posouzení materiálů předkládaných radou do zastupitelstva
- c) spolupráce mezi kluby
- d) spolupráce v radě a zastupitelstvu města přímo mezi zvolenými

Činnost zastupitelstva

Od prosince 1990 se zastupitelstvo sešlo do konce roku 1991 na osmi zasedáních, při kterých projednalo 80 bodů a přijalo 80 usnesení.

Původní 70-ti členné zastupitelstvo bylo v důsledku ztráty mandátů některých členů průběžně doplňováno. Celkem bylo do zastupitelstva začleněno 12 náhradníků. Ve všech případech se jednalo o zániky mandátů v souladu s příslušnými zákony.

Docházka na jednání zastupitelstva byla dobrá. V průběhu 8 zastupitelských schůzí se jednalo o 54 neúčastí, z čehož bylo 11 neomluvených. Radou přidělené roční odměny členům zastupitelstva byly těmto neomluveným členům zastupitelstva kráceny.

Program jednotlivých zasedání byl následující:

Ustavující zasedání Zastupitelstva města Opavy se konalo 6.12.1990 v Závodním klubu Ostroj Opava. Ověřilo platnost volby členů zastupitelstva města a zvolilo primátorem města Ing. Jiřího Staňka, náměstký primátora pak JUDr. Ivana Zimolu, Ing. Vojtěcha Turka a Ing. Vladimíra Fuchse.

Za členy rady města byli zvoleni: prof. František Honka, PhDr. Jaromír Kalus, Jaromír Reger, MUDr. Josef Žídek, PhDr. Václav Kutnohorský, Ing. Jindřich Hruška, Stanislav Maruszák, MUDr. Radomil Laník, Karla Solnická.

Byli rovněž zvoleni i členové okresního shromáždění (o nich viz dále).

Zastupitelstvo vzalo na vědomí, že funkce tajemníka zůstala neobsazena, funkci vedoucího organizace plnil primátor.

Zastupitelstvo dále schválilo prozatímní statut města a jeho platnost do 30.6.1991, uvolnění členů zastupitelstva města pro výkon funkcí primátora a náměstků od 7.12.1990 s výjimkou Ing.Turka, který byl na vlastní žádost uvolněn až od 1.1.1991 a stávající organizační strukturu úřadu do doby předložení nového organizačního řádu.

Zastupitelstvo uložilo radě zpracovat plán práce zastupitelstva.

2. zasedání zastupitelstva probíhalo 30.1.1991 v kulturním zařízení Minorit a mělo ryze pracovní charakter. Původní program, který zahrnoval mj. rozpravu a hlasování o jmenování tajemníka úřadu města, o změně ceny jízdného, o vyhlášce o regulaci předmětů způsobilých ohrozit mravnost, byl na návrh J.Šimánka (OF) doplněn o rozpravu o lustrování členů zastupitelstva a všech pracovníků úřadu města.

Po procedurálních záležitostech a zprávě o činnosti Rady města, kterou přednesl primátor Ing.J.Staněk, přistoupili poslanci k hlasování o jmenování tajemníka úřadu. Téměř jednohlasně byla do této funkce schválena JUDr.Prokopiusová, která byla již předtím

vybrána v konkursním řízení ze tří uchazečů. Zastupitelstvo schválilo i nového člena rady za dr. Honku, který odešel na okresní úřad. Na návrh poslaneckého klubu OF, který podpořil i poslanecký klub koalice Křesťansko-ekologický blok (ČSL + Strana zelených) se novým členem Rady města stal předseda Občanského fóra okresu Opava Jaromír Šimánek.

Dlouhá byla diskuse o změně tarifu městské hromadné dopravy. Od 1. března se zvýšilo jízdné z 1 Kčs na 2 Kčs, stejnou částku platili i důchodci do 70 let, od 70 let jezdili zadarmo. Děti od 6 do 16 let jezdily za 1 Kčs. Poslanci si pro sebe jízdu zdarma neodsouhlasili. Respektovali návrh Rady města, pouze u měsíčních jízdenek snížili cenu o 10 Kčs. Měsíční jízdenka tak od 1.3.1991 stála 80 Kčs, slevněná měsíční jízdenka pro žáky a důchodce do 70 let 30 Kčs.

Dále poslanci schválili vyhlášku o regulaci prodeje předmětů způsobilých ohrozit mravnost, která měla zamezit především uličnímu prodeji erotických časopisů, dále schválili změnu tržního řádu, podle kterého bude omezen stánkový prodej v podchodu na Horním náměstí a obecně závaznou vyhlášku o regulaci nájemného z nebytových prostor. Zastupitelstvo schválilo vytvoření městské části Opava-Pusté Jakartice. V této části však nebude voleno zastupitelstvo a jeho správu bude vykonávat zastupitelstvo městské části Malé Hoštice.

Rozprava k lustracím trvala velmi krátce. Poslanci souhlasili se svou lustrací a uložili primátorovi lustrovat všechny pracovníky úřadu města.

3. zasedání zastupitelstva proběhlo 13.3.1991 a mimo jiné schválilo vyhlášku o místních poplatcích a novelu vyhlášky o vymezení lokalit a objektů ke sjednávání nájemného z nebytových prostor.

4. zasedání zastupitelstva našeho města se sešlo 23.4.1991 v kulturním zařízení Minorit. Původní plán zasedání, který zahrnoval zprávu o činnosti Rady města, rozbor hospodaření za rok 1990 a rozbor situace na úseku hospodaření s byty byl na písemný návrh některých poslanců rozšířen i o rozpravu ke znečištění pitné vody fenolem, ke kterému nedávno ve městě došlo.

S rozbohem hospodaření za r. 1990 seznámil přítomné náměstek primátora Ing. V.Turek. Ten také informoval o rozhodnutí pozastavit až do vyjasnění právních předpisů výstavbu sídliště Kylešovice III.

S hospodařením s byty seznámil poslance statutární zástupce primátora JUDr. I.Zimola a konstatoval, že situace je neuspokojivá, je registrováno kolem 2000 žádostí o byt, dalších několik set je u bytových družstev. Možnost uspokojování žadatelů však byla velmi malá. V diskusi k proniknutí fenolu do opavské vodovodní sítě vystoupili ředitel okresní hygienické stanice dr. Učen, okresní prokurátor JUDr. Psotka, náčelník CO pplk. Bezecný a ředitel závodu Sm vodovodů

a kanalizací Ing. M.Grossmann.

Ve středu 3.7.1991 odpoledne se sešli členové městského zastupitelstva v Minoritu. 5. zasedání navázalo bezprostředně na jednání poslaneckých klubů. Po zahájení primátorem Ing. J.Staňkem schválili přítomní zprávu mandátové komise o ověření platnosti prohlášení náhradníka Heisera S. za člena zastupitelstva, zvolili I.Mludka členem okresního shromáždění a vzali na vědomí zprávu o činnosti Rady města za dobu od 23. dubna, kdy zastupitelstvo zasedalo naposledy. Po vysloveném souhlasu s prodloužením platnosti prozatímního statutu města se zastupitelstvo zabývalo stanovením počtu pracovníků Úřadu města.

Dále schválilo prominutí poplatků za zvláštní užívání veřejného prostranství občanům a uložilo Radě připravit pro další zasedání návrh nové vyhlášky o místních poplatcích, která by řešila problematiku úlev a prominutí poplatků fyzickým a právnickým osobám.

Bylo konstatováno, že přijatý rozpočet nepokrývá všechny nutné potřeby města a že výše potřeb rozpočtem nepokrytých představuje 21,2 mil. Kčs.

Dále byl projednáván materiál o převodu a pronájmu domů a pozemků.

Zastupitelstvo schválilo i obecně závaznou vyhlášku o regulaci nájemného z nebytových prostor, vzalo na vědomí nepříznivou situaci Dopravního podniku města Opavy a nutnost dílčích úprav v omezení provozu

městské hromadné dopravy, schválilo obecně závaznou vyhlášku o odtahování vozidel na území města a bylo seznámeno s postupem investičních akcí a privatizace podniků řízených úřadem města.

Jednání zastupitelstva dne 24.9.1991 se na svém 6. zasedání zabývalo mj. převodem a pronájmem domů a pozemků, mezi nimiž neschválilo pronájem parcely firmě ZAIMA pro zřízení zahradní restaurace v těsném sousedství provozovny Cartwright's Inn a rozhodle nepostupovat cestou výběrové privatizace v záležitosti restaurace U zeleného jelena na nám. Svobody. Celý tento prostor, který získal zrušením autobusového nádraží v těchto místech zcela novou funkcí, bude zahrnut do architektonické soutěže. Zastupitelstvo rovněž rozhodlo o prodeji rozestavěné smuteční síně.

Městské zastupitelstvo dále zvolilo 18 reprezentantů do 70 členné Školské rady, která bude působit u Školského úřadu. Zvolené zastoupení města sestávalo z 6 členů městského zastupitelstva, 6 představitelů pedagogických pracovníků předškolních a školních zařízení a stejného počtu zástupců rodičovské veřejnosti.

Na pořadu jednání byla dále zpráva o čerpání rozpočtu města za 1. pololetí 1991. Zastupitelstvo současně vyslovilo souhlas s odesláním dopisu ministru financí, v němž byl formulován požadavek snížení úrokové míry na půjčky určené k privatizaci bytového fondu.

Členové zastupitelstva byli informováni o přípravách na spolupodílňictví města v chystaném projektu Slezská banka. Rovněž byli informováni o průběhu a závěrech pracovní návštěvy delegace Opavy v dánském městě Holstebro.

Zastupitelstvo na svém zasedání schválilo zřízení příspěvkové organizace Městské lesy a bylo pak seznámeno s výsledkem konkursního řízení, z něhož vítězně vyšel jako správce městských lesů Ing. J. Živný, dosud polesný v Hradci n.M.

30. října se sešlo zastupitelstvo města v sále restaurace "U Opavice" ke svému 7. jednání. Po minutě ticha k uctění památky nedávno zesnulého starosty městské části Komárov pana L. Sedláka vyslechli účastníci zprávu primátora o činnosti Rady v uplynulém období. Schválili obecně závaznou vyhlášku o znaku a praporu Opavy a její užívání. Rovněž schválili novelizovaný tržní řád města. Dále jednali o převodech a pronájmech domů ve městě.

Ústředním bodem programu se stalo zřízení Slezské banky v Opavě, o které se diskutovalo 3 hodiny. Po obsáhlé diskusi zastupitelstvo zřízení banky včetně finančního podílu města schválilo. Opava se tak stala prvním městem v republice, které vlastní majetkový podíl akcií banky. Bude tak moci ovlivňovat do značné míry finanční dění ve městě a okolí.

Přímý vklad města do banky cca 100 miliónů bude

získán z prodeje nemovitostí do soukromého vlastnictví.

Na svém 8. zasedání se zastupitelstvo našeho města sešlo 11.12.1991, aby mimo jiné schválilo úpravu a čerpání rozpočtu města za 3. čtvrtletí 1991, vyhlášku o nakládání s komunálním odpadem, další převody a pronájmy domů a pozemků. Dále schválilo vyčlenění obce Chvalíkovice z města Opavy, přejmenování ulice Fučíkovy na ulici Kmochovu a pojmenování nově vzniklé ulice U tržnice v městské části Opava-Malé Hoštice. Zastupitelstvo na tomto svém zasedání rovněž schválilo zřizovací listinu a statut příspěvkové organizace Městské lesy Opava zřizované k 1.1.1992 a vyžádání osvědčení podle lustračního zákona pro přisedící okresního a krajského soudu.

Zasedání zastupitelstva vzalo mimo jiné na vědomí přehled finančních požadavků pro rok 1992. Dále zřídilo příspěvkovou organizaci Základní škola Šrámkova 4, Opava 5 k 1.1.1992 a 58 příspěvkových organizací zdravotnických zařízení. Toto zasedání neschválilo zvýšení jízdného městské hromadné dopravy.

Komise rady města

Rada města zřídila ke koncepční a kontrolní činnosti na počátku roku 12 komisí. V průběhu roku byla zrušena komise pro zahraniční kontakty, vnikla však

komise majetková, tudíž počet komisí zůstal.

S přihlédnutím na profesní zaměření byli členové zastupitelstva rozděleni do následujících komisí: aktiv kontroly, majetková, bezpečnosti a veřejného pořádku, bytová, finanční, kontrolní, kultury a sportu, pro ochranu životního prostředí, pro výchovu a vzdělávání, sociální, živnostenská, rada zdraví.

System komisí se ukázal jako ne zcela funkční a pro další období bude potřeba tento systém přehodnotit.

Okresní shromáždění

Na počátku volebního období (6.12.1990) bylo z řad členů zastupitelstva města zvoleno 25, kteří zastupovali město v okresním shromáždění, jehož funkce se v průběhu času krystalizovala.

Rada města

Rada města, jak již bylo uvedeno výše, byla tři-
náctičlenná. Její politická skladba byla následující:

OF - 7

ČSL - 3

Strana zelených - 1

Soc.dem. - 1

ČSS - 1

S přeměnou OF byla sedmička s koncem roku tvořena pěti členy ODS a dvěma nestraníky. Zástupci ČSL měli v Radě jednoho nestraníka.

K 31.12.1991 se Rada sešla na řádném zasedání devatenáctkrát a na mimořádném třikrát. Projednala celkem 348 bodů, ke kterým přijala usnesení. Docházka radních byla dobrá, neúčasti byly vždy řádně omluvené.

Průběh jednotlivých zasedání byl následující:

1. schůze Rady proběhla 6.12.1990. Bylo mimo jiné stanoveno užívání odznaku se státním znakem České republiky při občanských obřadech 7 členům zastupitelstva, schváleny návrhy na složení jednotlivých komisí, členové Rady byli delegováni na zasedání zastupitelstev městských částí a vedoucí organizačního odboru a vnitřních věcí byl pověřen zpracováním plánu práce Rady města a zastupitelstva.

2. schůze Rady se konala 19.12.1990. Na svém zasedání vzala Rada mimo jiné na vědomí informativní zprávu o zabezpečení lesů, které byly majetkem města, schválila změnu organizační struktury úřadu, odvolala některé vedoucí odboru a pověřila je opět vedením odborů jiných, stanovila platy těmto vedoucím, vypsala

výběrové řízení na vedoucí odborů neobsazených, zřídila komise včetně komise pro sčítání lidu, domů a bytů, vypsala konkurs na obsazení místa tajemníka úřadu, stanovila garanty městských částí, vzala na vědomí informativní zprávu o finanční situaci města v roce 1991.

3. schůze Rady proběhla 16.1.1991. Rada vzala na vědomí návrh na zrušení světelné signalizace v prostředcích městské hromadné dopravy a schválila změnu tarifu městské hromadné dopravy z 1 Kčs na 2 Kčs. Dále Rada schválila návrh obecně závazné vyhlášky k regulaci prodeje předmětů způsobilých ohrozit mravnost a návrh změny Tržního řádu, vzala na vědomí návrh vyhlášky o regulaci nájemného k nebytovým prostorám, vzala na vědomí zprávu o přípravách obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích. Dále Rada schválila mimo jiné plán práce Rady města a zastupitelstva města na I. pololetí 1991, návrh jednacího řádu, návrh změny názvu části města Malé Hoštice-Pusté Jakartice, odměny funkcionářům zastupitelstev městských částí. Rada vzala na vědomí výsledky konkursního řízení na obsazení funkce vedoucího odboru územního plánování a architektury, na obsazení místa tajemníka Úřadu města a ředitele Městského podniku bytového hospodářství. Rada vypsala konkurs na funkci hlavního architekta města a do funkce ředitele Městského podniku bytového

hospodářství, s.p. jmenovala Ing. Josefa Jaroše s účinností od 9.1.1991. Dále rada na svém zasedání zřídila komise Rady města: pro bezpečnost a veřejný pořádek, komisi sociální, komisi pro ochranu životního prostředí, komisi pro kulturu a sport, komisi pro výchovu a vzdělání, Radu zdraví, aktiv poslanců pověřených kontrolní činností. Dále Rada souhlasila se založením státního podniku Slezské škrobárny Opava vyčleněním ze stávajícího podniku Škrobárny, s.p. Havlíčkův Brod, závod Opava, schválila převod Technických služeb města Opavy z rozpočtové organizace na příspěvkovou s účinností od 1.7.1991. Dále Rada souhlasila s převzetím objektu Švédská kaple ze správy KS Zámek Hradec nad Moravicí do správy města Opavy.

4. schůze Rady města se konala 13.2.1991. Rada se povětšinou zabývala interními otázkami úřadu. Projednala mimo jiné otázky členství našeho města ve Svazu měst a obcí, dopracování Jednacího řádu, podnikatelskou činnost města. Rada vzala na vědomí informativní zprávu o předběžném rozpočtu na rok 1991. Dále Rada jmenovala členy dozorčích rad podniků, jejichž zakladatelem je Úřad města, schválila podíl Městského podniku bytového hospodářství na tržbách z prodeje bytů do osobního vlastnictví občanů, zápis do kroniky města za rok 1989. Rada vzala na vědomí informativní zprávu o přípravě sčítání lidu, domů a bytů v roce

1991, zprávu o činnosti dislokační komise.

5. schůze Rady se sešla 27.2.1991 a zabývala se mimo jiné rozborem výkonu státní správy za rok 1990, schválila vyhlášku o místních poplatcích a svolání mimořádného zasedání zastupitelstva k této problematice, Jednací řád Rady města s účinností od 27.2.1991. Dále Rada vzala na vědomí situaci v s.p. Opavan, odvolala ředitele Městského domu kultury Petra Bezruče Ing. Jaroslava Palatého a uložila odboru školství a kultury vypsát konkurs na tuto funkci.

6. schůze se uskutečnila dne 13.3.1991. Radní mimo jiné projednávali změnu názvu Sboru pro občanské záležitosti na Aktiv pro občanské obřady, strategickou koncepci rozvoje města. Rada schválila tiskového mluvčího Úřadu města, návrh novely obecně závazné vyhlášky o vymezení lokalit a objektů ke sjednávání nájemného z nebytových prostor. Dále Rada schválila stanovení nájemného v nebytových prostorech, vydražených v aukcích v rámci malé privatizace.

7. schůze, konaná 27.3.1991, se zabývala mimo jiné trestnou činností ve městě za rok 1990, rozborem hospodaření města za rok 1990, strategií prodeje bytů, výsledky hospodaření státních podniků, jejichž zakladatelem byl Úřad města. Rada schválila směrnici pro oběh účetních dokladů u Úřadu města, jmenovala nové

vedoucí některých odborů.

8. schůze se uskutečnila 10.4.1991. Radní na svém zasedání schválili mimo jiné zprávu o rozboru situace na úseku hospodaření s byty za rok 1991, dále zprávu o výsledcích inventarizace hospodářských prostředků za rok 1990. Rada vzala na vědomí zprávu ve věci přístavby Slezského divadla a informativní zprávu o stavu města, určenou pro Naše Opavsko.

9. schůze Rady se konala dne 15.5.1991. Zabývala se mimo jiné zprávou o čerpání finančních prostředků pro sociální účely od měsíce ledna do března 1991, zprávou o plnění plánu a rozpočtu za I. čtvrtletí, souhlasila s Návrhem zásad změny struktury organizace činností realizovaných MDK PB ve městě, zrušila komisi pro zahraniční styky, vzala na vědomí zprávu o přípravě Dnů slezské kultury a sportu v Opavě a Ratiboři. Dále Rada souhlasila se zřízením samostatné organizace Střední odborné učiliště zemědělské s účinností od 1.7.1991. Rada se zabývala i řadou organizačních záležitostí.

10. schůze Rady města se uskutečnila 29.5.1991. Na programu měla mimo jiné zprávu o stavu financování staveb odborem školství a kultury Úřadu města, zprávu o postavení s.p. Opavan, zprávu o podnikatelských záměrech školských zařízení. Dále Rada souhlasila

s členstvím Úřadu města v Československé obchodní a průmyslové komoře, schválila rozdělení kompetencí jednotlivým radním a uložila vedoucímu odboru vnitřní správy vypracovat návrh vyhlášky o symbolech města a jejich používání.

11. schůze se konala 19.6.1991. Mimo jiné radní schválili plánované stavy dětí umístěných v jeslích ve správě města, Statut a Organizační řád Městského domu kultury Petra Bezruče, souhlasila s návrhem na novelizaci vyhlášky o regulaci nájemného z nebytových prostor, doporučila návrh na prodloužení platnosti prozatímního statutu města do 31.3.1992. Rada dále schválila s účinností od 1.7.1991 novou organizační strukturu Úřadu města, zásady hospodaření s majetkem města. Byla projednána i zpráva o politické a správní situaci v okrese a návrh rozpočtu města na rok 1991 včetně nekrytých potřeb.

2.7.1991 proběhlo mimořádné zasedání Rady, které se mimo jiné zabývalo hospodářskou situací Dopravního podniku města Opavy, návrhem závazné vyhlášky o odtažování vozidel, zřízením městské policie. Rada schválila zprávu o postupu investičních akcí, zprávu o postupu privatizace podniků řízených Úřadem města a návrh na zvýšení počtu pracovníků Úřadu města ze 106 na 127 pracovníků. Rada dále souhlasila se zhotovením propagačního videofilmu o městě Opavě.

Dále Rada projednala vybudování tří malometrážních prodejen v pasáži za restaurací Slezanka.

12. schůze Rady se konala 17.7.1991. Rada vzala mimo jiné na vědomí návrh variant zabezpečování správy bytového fondu v majetku města, informaci o postupu při výběru vlastníků domů, žádost Dopravního podniku o znovuzavedení zastávek na znamení.

13. zasedání Rady proběhlo 7.8.1991. Na své schůzi Rada mimo jiné schválila transformaci zdravotnictví v našem městě, konkursní komisi pro funkci ředitele Domu kultury, členství města v Asociaci městských a obecních policistů. Dále rada vzala na vědomí zprávu o jednání primátora v Praze stran přerozdělení finančních prostředků OÚ Opava, informaci o výsledcích konkursu na velitele městské policie, o stáži zástupců města v Dánsku a o založení Svazu pohraničních měst a o členství našeho města v něm.

14. schůze Rady se uskutečnila 11.9.1991. Na programu bylo mimo jiné čerpání rozpočtu za I. pololetí, stav zaměstnanosti ve městě, novelizace vyhlášky o místních poplatcích, organizační řád Domu kultury a doplnění statutu města.

15. schůze Rady proběhla 2.10.1991. Rada se mimo jiné zabývala organizačními záležitostmi, vzala na

vědomí výsledky výběrového řízení na funkci odborného pracovníka příspěvkové organizace Městské lesy Opava, dále vzala na vědomí zprávu o stavu nápravných zařízení na území města, schválila k předložení zastupitelstvu tržní řád, schválila návrh na likvidaci Komunálních staveb, návrh vyhlášky o znaku a praporu a úhrady prodaných pozemků.

16. schůze Rady se konala 23.10.1991. Rada vzala na vědomí mimo jiné zprávu o činnosti bezpečnostní komise, zprávu o přípravách na výstavbu čistírny odpadních vod, zprávu o návštěvě delegace z italského Marciana. Dále Rada schválila návrh, pro předložení zastupitelstvu, na privatizaci s.p. Městského podniku bytového hospodářství, seznam domů navržených k prodeji a pronájem pozemků, změnu organizační struktury Úřadu města aj.

30.10.1991 proběhlo mimořádné zasedání Rady města, které schválilo služební cestu primátora do Clevelandu v Anglii, služební cestu Ing.Turka do Frankfurtu nad Mohanem v SRN a vzalo na vědomí termíny Rady města a zastupitelstva města do konce roku 1991.

17. schůze Rady proběhla 20.11.1991. Rada vzala mimo jiné na vědomí zprávu o činnosti kulturních zařízení provozovaných podnikateli po reorganizaci MDK PB. Schválila návrh dohody o rozsahu městské hromadné

dopravy pro rok 1992. Mimo jiné se Rada na tomto zasedání zabývala i poplatky za odvoz odpadků, pronájmem základních prostředků školám se zvláštním zaměřením. Byl vzat na vědomí přehled finančních požadavků pro rok 1992, zpráva o čerpání finančních prostředků na investiční výstavbu. Rovněž bylo na tomto zasedání schváleno zvýšení kapacity jeslí v Kylešovicích, projednány byly i otázky spojené s provedením lustrací přísedících u soudů - soudců z lidu.

18. schůze Rady byla svolána na 4.12.1991. Na programu bylo mimo jiné plnění rozpočtu za III. čtvrtletí, návrh vyhlášky o odpadech, zpráva o stavu příprav k vytvoření městské policie, transformace zdravotnictví, prodej a pronájem nemovitostí, přejmenování ulic a organizační záležitosti úřadu města.

19. schůze Rady byla poslední v roce 1991. Na programu bylo mimo jiné: plán práce Rady na rok 1992, delimitační protokol o vymezení hranic lesů a organizační záležitosti úřadu.

V průběhu roku všichni členové zastupitelstva města (jmenovité složení - viz příloha) postupně pronikali do práce v obecní samosprávě, což byla věc zcela nová. Erudice členů zastupitelstva rostla, práce v samosprávných orgánech se zlepšovala a brzdou rozvoje se stávala nedokonalá legislativa a rozdílnost chápání problémů na úseku samospráv a vedení ministerstva

vnitru.

Personální zabezpečení

Od komunálních voleb v roce 1990 do konce roku 1991 došlo k obměně pracovníků Úřadu města ze 40,13 %. K 31.12.1991 pracovalo na Úřadu města 137 fyzických osob. K největšímu nárůstu pracovníků došlo ve II. pololetí v důsledku přechodu části agendy vykonávané do té doby okresním úřadem, a to hlavně v oblasti sociální a v důsledku zákonů týkajících se samosprávy, majetku obcí, ekologie, poplatků a s tím souvisejících činností, které Úřad města dosud nevykonával.

Státní správa

Na úseku státní správy plnil Úřad města pro město a okruh obcí bývalého okresu Opava (před r. 1960) funkci stavebního úřadu, matričního obvodu, územního matričního obvodu, dále plnil úkoly na úseku ochrany zemědělského půdního fondu a úkoly v oblasti sociálního zabezpečení.

Útvar hlavního architekta

Tento útvar byl založen 1. dubna 1991 nástupem Ing.arch. Jiřího Horáka ml. na Úřad města a od 1.8. rozšířen o další 2 architekty a ekologa. Ve spolupráci s památkáři se podařilo usměrňovat rekonstrukce městských domů.

Základním úkolem tohoto útvaru se stala aktualizace územního plánu města, především z hlediska dopravy a ekologie. Byla zpracována koncepce dopravního řešení města, která ukázala nutnost vybudování obchvatů kolem města a tím uchránění centra od dopravního přetížení. V duchu této koncepce byla přeřešena i studie Nákladní z kapacitní rychlostní čtyřproudové komunikace na městskou dvouproudovou.

Útvar byl vybaven vyspělou výpočetní technikou a veškerá dokumentace byla zpracovávána v digitalizované podobě. V téže podobě budou do dokumentace doplňovány všechny změny.

Odbor životního prostředí a územního plánování

Ekologie

Na Úřadě města byl od 1.11.1991 zřízen samostatný odbor životního prostředí a územního plánování. Tato oblast byla doposud zařazena v rámci odboru

výstavby. Personálně byl odbor na počátku své činnosti značně podhodnocen a bude potřeba jej do budoucna rozšířit.

POLITICKÉ STRANY A Hnutí

Československá strana lidová

Aktivity této politické strany s dlouholetou tradicí byly v roce 1991 následující.

V březnu vyjela společná delegace Okresního úřadu a OV ČSL do Rakouska, aby tam projednala s Řádem Bratří a Sester Panny Marie Jeruzalémské otázky spolupráce a pomoci v oblasti sociálních věcí a zdravotnictví poté, co Řád projevil zájem obnovit tuto činnost u nás. Byly uzavřeny dílčí dohody a bude záviset na legislativě, aby je bylo možno realizovat. Strana jako taková hodlá vyvíjet aktivity především ve zdravotnictví a sociální péči, a to za maximálního zapojení církví a charitativních organizací, což v rozhovoru pro Naše Opavsko, otištěném 5. dubna potvrdil i předseda okresního výboru MUDr. I. Drábek. Tam také hovořil i o spolupráci s řádovými sestrami v Ústavu sociální péče na Rooseweltově ul. především v oblasti výchovných a výukových metod, aby chovanci byli připraveni pro život. Lidová strana hodlá rozvíjet i kontakty s Armádou spásy. Předseda Drábek rovněž konstatoval, že byla završena obroda okresní organizace. Strana má v podmínkách našeho města nejbližší k Občanské demokratické straně.

V září byla zorganizována podpisová akce jako výzva k nutnosti přijetí legislativních opatření zajišťujících zamezení práce komunistů ve vedoucích funkcích.

Československá sociální demokracie

Československá sociální demokracie se od svého obnovení prezentuje jako strana levého středu, která podporuje hospodářskou reformu, hovoří o vytvoření sociálně tržního hospodářství a je proti rozpadu státu. Na Opavsku v letošním roce vyvíjely činnost místní organizace v Opavě, Hlučíně, Vítkově, Hradci n.M., Háji ve Slezsku, Pusté Polomi a Hrabyni. Strana si klade za cíl proniknout na venkov, kde zatím nemá velký vliv.

15. dubna 1991 zorganizovali představitelé okresní organizace v prostorách svého sekretariátu na Lidické ul. besedu o výsledcích 25. sjezdu. Významný den zaznamenali 29. srpna, kdy premiér Pithart přijal pětičlennou delegaci strany opavského okresu v čele s předsedou R.Ditrichem, která ho informovala o dění v okrese a o svých stranických plánech a záměrech. Delegace seznámila premiéra i s dohodou s Občanským hnutím v okrese o společném postupu před volbami. Účastníci setkání hovořili i o politické a ekonomické situaci v okrese, premiér se zapsal do kroniky strany.

Občanské fórum, občanská demokratická strana, občanské hnutí

4. ledna se sešel okresní sněm Občanského fóra v zasedací místnosti městského úřadu. Na programu byla především příprava vystoupení na celorepublikovém sněmu, který se měl zabývat budoucí podobou Občanského fóra. Hosty sněmu byli poslanci ČNR dr. Čulíková a Vorlová, FS Tarhovická a J. Piskoř a ministr práce a sociálních věcí Milan Horálek. Diskutovalo se na téma, zda do budoucna se z Občanského fóra stane strana, či zůstane hnutí. Rada koordinačního centra okresu Opava byla pro stranu jednoznačně orientovanou s vertikální strukturou. Vyslovila tak souhlas s politickou koncepcí reprezentovanou Václavem Klausem. Na celorepublikovém sněmu, který se konal v únoru v Praze bylo rozhodnuto, že z Občanského fóra vzniknou dvě uskupení, a to Občanské hnutí kolem Rychetského a Dienstbiera jako hnutí liberální, občanské a sociální, které se nevyhýbá jistým prvkům stranické struktury a Občanská demokratická strana reprezentovaná skupinou kolem Klause, hodlající vybudovat jasnou realistickou a pragmatickou politickou stranu. Obě politické síly se pak domluvily na spolupráci ve vládě i v parlamentech, ve snaze dodržet své povinnosti vůči voličům. Spolupráce měla probíhat pod hlavičkou Občanského fóra, které mělo definitivně zaniknout s dalšími

parlamentními volbami. Bylo konstatováno, že členství v obou politických silách není slučitelné s členstvím v jiné politické straně.

V našem okrese v této fázi nebyl vznik Občanského hnutí zaznamenán a rada koordinačního centra Občanského fóra okresu Opava se přihlásila ke Klausově ODS. Odpověď na rozložení sil v Občanském fóru přinesl sněm, který se konal 18. března v budově městského úřadu a pod hlavičkou Občanského fóra byl poslední. Bylo rozhodnuto, že proběhne tzv. předregistrace, kdy se mohl přihlásit každý občan České republiky starší 18 let, pokud nebyl v té době členem politické strany, nebyl členem Lidových milicí a spolupracovníkem Státní bezpečnosti. Dále bylo rozhodnuto, že majetek Občanského fóra ve výši 677.000 Kčs přejde na ODS, byl ustanoven přípravný výbor a rada Občanského fóra měla předat majetek do 19. dubna a tím ukončit svoji činnost. 12. dubna se v Minoritu uskutečnil ustavující kongres Občanské demokratické strany okresu Opava. Téměř 200 předregistrovaných účastníků po 2 hodinách programu potvrdilo znění závěrečného usnesení sněmu Občanského fóra, mimo jiné i zprávu o stavu a převodu majetku Občanského fóra na přípravný výbor ODS.

Přípravný výbor byl schválen ve složení:
předseda: Jaromír Šimánek, dosavadní předseda OF
členové: J.Piskoř, poslanec Federálního shromáždění
dr.J.Bajgar, přednosta Okresního úřadu

ing.J.Staněk, primátor

R.Mikoláš, dr.J.Kalus, I.Hobzová, MUDr. J.Koska, ing.R.Věntus a M.Šulc, čechoaustralský podnikatel

Po seznámení se s programem proběhla k jednotlivým bodům rozprava. Byla přednesena zpráva o majetku Občanského fóra a bouřlivě se diskutovalo o politickém programu strany nazvaném "Cesta k prosperitě" s tím, že závěry měly být předneseny na ustavujícím kongresu 20. 4. v Olomouci. Závěrečné slovo přednesl přednosta Okresního úřadu dr.J.Bajgar.

V návaznosti na usnesení ustavujícího kongresu byl i v rámci okresu Opava ustaven oblastní poradní sbor ODS jako volné sdružení odborníků sympatizujících s touto stranou.

13. května se konal v Minoritu I. oblastní sněm, jehož průběh byl velmi bouřlivý. Na programu bylo odsouhlasení oblastních stanov, volba předsedy, 2 místopředsedů a oblastní rady. Asi 100 předregistrovaných účastníků pozdravili v úvodu hosté, což byli zástupci jiných politických stran a zástupci institucí. Bylo konstatováno, že struktura strany vychází z celorepublikových stanov a umožňuje je doplnit a upřesnit podle místních podmínek a že opavská oblast je totožná s opavským okresem. Sněm v doplňcích stanov zdůraznil odpovědnost oblastní rady oblastnímu sněmu za politické a organizační kroky mezi jednotlivými sněmy.

O kandidátech na funkce se rovněž rozpoutala bouřlivá diskuse. Poslanec Federálního shromáždění J.Piskoř, který byl spolu s předsedou přípravného výboru J.Šimánkem navržen na funkci předsedy se kandidatury vzdal a doporučil nepřijmout kandidaturu přednosty Okresního úřadu dr.Bajgara na funkci jednoho ze dvou místopředsedů pro jeho bývalé členství v KSČ, situaci na Okresním úřadě a cenzuře Našeho Opavska. Dr.Bajgar, který byl členem přípravného výboru, označil argumenty za demagogické a svou kandidaturu potvrdil. V bouřlivém vyjasňování situace většina podpořila J.Piskoře. Výsledek tajných voleb byl následující. Předsedou se stal J.Šimánek, místopředsedy byli zvoleni dr.J.Kalus a dr.J.Navrátil (Budišov n.B.). Členy oblastní rady se stali: Ing.arch.Z.Bendík (Hradec n.M.)

Ing.R.Věntus

Ing.J.Staněk

J.Ulmannová (Hrabyně)

I.Hobzová (Vítkov)

J.Lasák (Píšť)

R.Mikoláš

J.Piskoř

dr.J.Koska (D.Benešov)

M.Adámek (Vítkov)

V průběhu jednání byly veřejně prezentovány rozpory s politickými stranami a Okresním úřadem. Byl stanoven

úkol zasadit se o osamostatnění Našeho Opavska.

21.10. se konala tisková konference, týkající se výsledků jednání II. oblastního sněmu ODS. Na programu bylo mj.: hlavní zpráva

informace poslance FS J.Piskoře o práci parlamentu

bezpečnostní situace v okrese

příprava parlamentních voleb

vnitrostranické záležitosti

volba delegátů na republikový sněm
21-23.11.

Hlavní zpráva konstatovala, že ODS je organizovaná v 10 místních sdruženích a má cca 200 členů. Jejími politickými partnery jsou Československá strana lidová, Klub angažovaných nestraníků a Klub nelevicových stran a sil. Strana nemá žádné vazby s levicí ani s Občanským hnutím. Strana se staví proti financování stran ze státního rozpočtu a má názor, že vše patří místním sdružením. V konkrétních záležitostech, jako byl lustrační zákon, zákon o praní špinavých peněz, se sněm ztotožnil se stanovisky výkonné rady.

V otázkách státoprávního uspořádání doporučil sněm řešení na spolkovém základě, vycházejícím z občanského a územního principu.

2. prosince se v zasedací místnosti regionálního odboru ministerstva zemědělství sešel III. sněm. Hlavním úkolem jednání byla nominace kandidátů pro

parlamentní volby, kterými se stali:

Mgr.J.Šimánek, předseda ODS

PhDr.J.Kalus, ředitel Slezského zem. muzea

MVDr.J.Navrátil, místopřed. MS ODS

MUDr.J.Rambousek, záv.lékař v Ostroji

RNDr.J.Beneš, pracov. Galeny

J.Piskoř, poslanec FS ČSFR

Účastníci sněmu byli seznámeni i s výsledky celorepublikového kongresu, kdy R.Mikoláš byl zvolen do kontrolní rady ODS. Zprávu o činnosti Federálního shromáždění podal opět J.Piskoř.

Občanské hnutí

Jak již bylo uvedeno výše, přípravný výbor Občanského hnutí se v Opavě neustavil v době dělení Občanského fóra, ale až dodatečně. Jeho členy se stali dr.V.Čulíková, H.Škývarová, Ing.F.Pechatý a dr.P.Scholz. Bylo usneseno, že předregistrace proběhne do 4.4. 2.4. se konala na referátu školství Okresního úřadu schůzka přípravného výboru se zájemci.

27. dubna se konal v Praze ustavující sněm. Bylo proklamováno, že od levice se hnutí liší nározem na poměr úlohy státu a soukromé iniciativy, kdy prosazuje minimalizaci úlohy a názorem na tempo ekonomické

reformy. Od pravice se liší širším pojetím koncepce přeměn, proklamuje, že tržní ekonomika není cílem sama o sobě, ale prostředkem.

V květnu proběhl ustavující sněm okresu. Další sněm se sešel 11. listopadu v zasedací síni školského úřadu. Zúčastnilo se ho 22 členů, 10 sympantizantů a hosté, mezi nimiž byl i přednosta Okresního úřadu dr.Bajgar. Sněm projednal 3 okruhy otázek, a to vnitrostranické problémy a vztah Občanského hnutí k ostatním stranám, státoprávní uspořádání a rozpory na opavské politické scéně. Účastníci sněmu projednali stanovisko k případné změně názvu "Občanské hnutí - Liberální fórum", zvolili 6 delegátů na celorepublikový sněm a vyslovili podporu dr.Bajgarovi a dr.Pithartovi. O situaci na opavské politické scéně diskutovala dr.V. Čulíková.

Zemědělská strana

14. února proběhlo v Opavě první plenární zasedání nového okresního výboru a okresní kontrolní a revizní komise pod novým názvem (dříve ČSSZ). Na programu byla zpráva z II. sjezdu strany, projednání diskriminační politiky zemědělství, návrh kandidátů do parlamentních voleb v r. 1992. Předsedou okresního výboru byl J.Kurka.

23. března se uskutečnil v našem městě aktiv zemědělců slezského regionu za účasti předsedy strany doc.ing.F.Trnky a ústředního tajemníka S.Kozáka.

Na území města vyvíjeli činnost i republikáni v čele s předsedkyní MUDr.E.Dratvovou, Strana zelených a Hnutí za samosprávnou demokracii - společnost pro Moravu a Slezsko, avšak bližší podrobnosti se nepodařilo shromáždit.

II. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT
A JEHO ZÁZEMÍ

ZPRÁVA O STAVU MĚSTA

Nové vedení města začalo pracovat v kompletním složení až 2.1.1991, kdy nastoupil do funkce náměstka primátora i ing.Vojtěch Turek. 10. dubna 1991 uplynula tomuto vedení stodenní lhůta, která je dávána nově zvoleným představitelům k prezentaci prvních výsledků jejich práce. Při této příležitosti zpracovali zásadní materiál o stavu města a nástin možností jeho obnovy a rozvoje, který ve stručnosti uvádíme.

Vzhledem k tomu, že při předávání správy města nebyla provedena žádná inventura, dalo si nové vedení úkol takovou inventuru provést a její výsledky využít pro stanovení strategické koncepce obnovy města.

Problémové okruhy města byly rozčleněny na problémy ekologické, dopravní, architektonické, stav majetku města, stav kultury, sociální, bezpečnost a pořádek a rámcový stav hospodářské sféry města.

Po vyhodnocení všech známých skutečností bylo potvrzeno, že základním problémem byla neutěšená ekonomická situace. Funkcionáři předešlých vedení města se snažili o zajištění základní údržby města a jejího rozšiřování pomocí "akce Z". V dosažení lepších výsledků jim bránil na straně jedné nedostatek finančních prostředků, na straně druhé však existovala značná ne-
hospodárnost při vynakládání prostředků na údržbu. Jednou z prvních akcí nového vedení byla revize

několika vybraných stavebních akcí, která nedopadla nejlépe.

Ekologie

Bylo zjištěno, že stav ovzduší našeho města je špatný, podle rozboru škodlivin můžeme Opavu řadit k nejhorším městům v ČSFR. Příčinou bylo velké množství kotelen na pevná paliva, eventuálně mazut a naprosto nevyhovující dopravní systém města. Bylo by potřeba dokončit plynofikaci města, což by finančně představovalo nejméně 50 - 60 mil. Kčs. O dopravní situaci budeme hovořit dále.

Dále bylo zjištěno, že kapacita čističky odpadních vod je naprosto nedostačující a navíc značně zastaralá a že v některých částech města není dobudován vodovod ani kanalizace. Pro nápravu by bylo zapotřebí rekonstruovat čistírnu odpadních vod a dokončit vodovodní a kanalizační síť za cca 20 mil. Kčs.

Čistota města, stav zeleně, likvidace odpadů není na nejlepší úrovni, i když v rámci ČSFR není nejhorší. Problémem je nedostatek nádob na odpadky, nedostatek financí na pravidelné čištění města a na obnovu zeleně a konečně to je i nedostatečný dozor nad čistotou a pořádkem ve městě. Řešením by bylo vybudování ekologicky čisté skládky, což by představovalo

cca 25 mil. Kčs, zvýšení částky na údržbu zeleně a čištění města, dovybavení technikou a konečně i zřízení městské policie (o té viz dále).

Celková potřeba finančních prostředků na ekologii představuje minimálně 95 mil. Kčs.

Dopravní a komunikační systém

Tuto oblast je možno hodnotit jako naprosto nevyhovující. Pro nápravu bude nutno vyřešit především vnější dopravní okruh s odhadovanými náklady od 100 mil. Kčs výše, dále vnitřní dopravní okruh s náklady 55 mil. Kčs. Dále je zapotřebí dokončit rozpracované akce (Vrchní - Rolnická, Holasická, mosty Hradecká, Mostní, Pekařská) a provádět havarijní opravy, což představuje cca 30 mil. Kčs. Ostatní nutné opravy (střed města, H.Kvapilové, Vlaštovičky, Suché Lazce, Malé Hoštice, Vávrovice) pak představuje cca 70 mil. Kčs. Dokončení rekonstrukce Dopravního podniku si vyžádá nejméně 55 mil. Kčs a nahrazení autobusů trolejbusy pak cca 25 mil. Kčs.

Přibližně nejnutnější náklady na řešení dopravy představují tedy nejméně 335 mil. Kčs.

Architektura

Ve zprávě bylo konstatováno, že přes všechny problémy nebyly způsobeny v této oblasti žádné velké škody a že se architektům podařilo nejen zachovat "duši města", ale i vytvořit některé velmi zajímavé stavby (např. dostavba hotelu Orient). Je nutno přehodnotit stávající návrh územního plánu města a zainteresovat architekty na co nejlepším vyřízení další podoby města.

Náklady zde budou představovat cca 1-2 mil. Kčs na revizi územního plánu a cca 300 tisíc na vybudování útvaru hlavního architekta města.

Stav hmotného majetku města

Bytový fond představuje ve městě celkem 25 482 byty, z nichž je ve správě Městského podniku bytového hospodářství, tedy v majetku města cca 9.600. Opotřebovanost představuje 55 % a tzv. zanedbanost bytového fondu představuje 200 - 300 mil. Kčs. Kromě toho je potřeba dostavět rozestavěné byty, což představuje cca 20 - 30 mil. Kčs.

Doprava

Školství

Koupaliště a lázně jsou v havarijním stavu a opravy vyžadují náklady nejméně 20 mil. Kčs.

Technické služby vyžadují na opravy a dostavbu objektu cca 3 mil. Kčs a pro údržbu zeleně v sadech a rekonstrukci besídky na Ptačím vrchu bude potřeba cca 4 mil. Kčs.

Zahradnictví na Žižkově ulici si vyžádá rekonstrukci skleníků v rozsahu cca 500 tisíc Kčs.

Městský hřbitov. Vzhledem k havarijnímu stavu zdi a kanalizace je nutno investovat cca 12 mil. Kčs. Velkým problémem zůstává výstavba smuteční síně, kde na dokončení bude potřeba ještě nejméně 15 mil. Kčs.

Budovy Úřadu města mají havarijní vodoinstalaci a elektroinstalaci a je nutno počítat s nákladem 5 mil. Kčs, aby chod Úřadu byl bezproblémový.

Dopravní podnik - viz výše.

Školy - viz níže.

Náklady na obnovu nemovitostí v majetku města by si vyžádaly nejméně 325 mil. Kčs.

Kultura

Největším kulturním zařízením ve správě města je Městský dům kultury Petra Bezruče. Roční dotace na jeho činnost představuje cca 2 mil. Kčs. Velkým problémem zůstává dokončení oprav dominikánského kláštera, kde náklady na projekt představují 600 tisíc, náklady na investice pak nejméně 20 mil. Kčs.

Sportovní činnost ve městě je organizovaná v jednotlivých klubech, které od města nedostávají dotace, ale bezplatně užívají majetek, který vybuodovalo město, např. stadióny. V budoucnu je nutno počítat s náklady na údržbu a s přebudováním některých objektů, např. kotelen, na tělocvičny, což si vyžádá náklady cca 10 mil. Kčs.

Ostatní zařízení na území města jako divadlo, muzeum, archivy, okresní knihovna a některé církevní objekty sice městem financovány nejsou, ale protože sídlí ve významných památkových budovách, je potřeba se o nich taktéž zmiňovat. Náklady na nejnútnejší opravy budov lze odhadnout nejméně na 60 mil. Kčs, přičemž divadlo 40 mil., muzeum 10 mil., archiv 10 mil. Kčs.

Předpoklad nutných investičních nákladů na tuto oblast z rozpočtu města je nejméně 30 mil. Kčs.

Sociální problémy, školství, zdravotnictví

Bytová otázka. Celkově je evidováno cca 3.500 žádostí o byt u Úřadu města a v bytovém družstvu, což představuje při současných cenách 1 mld. za předpokladu, že by požadavky byly řešeny novou výstavbou.

Nezaměstnanost. K 31.3.1991 bylo registrováno na území města 1060 nezaměstnaných, což představuje 3,2 % průceschopného obyvatelstva. Kromě prostředků na sociální podpory je nutno vyčlenit nejméně 1 mil. Kčs na vybudování útulku pro bezdomovce.

Sociální ústavy. Většina je financována okresním úřadem. Kapacity ústavu nestačí, město by mohlo nabídnout k rekonstrukci objekt bývalého kláštera ve Vlastovičkách, jehož oprava by si vyžádala cca 3 mil. Kčs.

Školy ve správě města. Jedná se o mateřské školy, základní školy, školní jídelny, základní umělecké školy, které nejsou v dobrém stavu a předpokládané náklady na opravy pro léta 1991 - 1995 představují cca 100 mil. Kčs.

Ostatní školy. Střední školy ani učiliště městem financovány nejsou, jejich špatný stav však padá na celé město. Samostatným problémem je Slezská univerzita, kterou je potřeba dovybavit a předpokládané náklady jdou řádově do desítek milionů Kčs.

Zdravotnictví. Lze předpokládat převod nemocnice pod správu města a náklad na rekonstrukci budov cca 200 mil. Kčs.

Psychiatrická léčebna. Předpokládá se, že městu nepřipadne.

Nároky na finance města v této oblasti lze vyčís- lit minimálně na 104 mil. Kčs, s nemocnicí pak 300 mil. Kčs. Pokud by měla být výstavba bytů financována Úřadem města, předpokládá to finanční náklad 1,3 mld. Kčs.

podnik

Bezpečnost a pořádek ve městě

Stav této oblasti je nedobrý. K 31.3.1991 došlo ke zvýšení přestupkovosti oproti stejnému období roku 1990 o 200 %. Je tedy nutno posílit stav bezpečnostního aparátu ve městě, přičemž jednou z cest je zřízení městské policie, což bude představovat náklad cca 1,5 mil. Kčs a dále bude nutno zřídit 2. přestupkový senát se 2 pracovníky, což předpokládá cca 100 tisíc Kčs.

Stav hospodářské sféry

Podniky zřízené Úřadem města - Dopravní podnik, Technické služby, Městský podnik bytového hospodářství a Opavan - jsou rozpočtové nebo příspěvkové organizace financované Úřadem města. U Opavanu se předpokládá rozdělení na menší jednotky a později privatizace. Je to však jediný podnik, který byl ziskový, pro město to tedy bude ztráta v příjmech.

Ostatní podniky na území našeho města město nefinancuje, avšak pokud nebudou prosperovat, odrazí se to i ve městě. Zastaralá vybavenost by si vyžádala vysoké náklady. Pro město mají z daňového hlediska význam ty podniky, které mají ve městě sídlo. Daně těchto podniků tak ve značné míře pomáhají financovat město.

Z výše uvedeného vyplývá, že ve městě je potřeba urychleně provést opravy a investice převyšující 1 mld Kčs, dalších nejméně 300 mil. Kčs vyžadují ty investice, které město nefinancuje. Výpočty vycházejí z cen roku 1990.

Připočte-li se předpokládaná inflace 15 % ročně, pak pro léta 1991 - 1995 se dostaneme k částce převyšující 2 mld Kčs, a to bez nákladů na další bytovou výstavbu, nemocnici, střední a vysoké školy apod.

Vyhodnotíme-li potřeby a možnosti města ukazuje se, že výše uvedené požadavky lze realizovat v průběhu 10 let, dříve to není z finančního hlediska prostě možné. Proto bude zapotřebí stanovit priority, o tom dále, a využít všech možností, jak získat další finanční prostředky do městského rozpočtu, neboť oněch 10 let je mezní časovou hranicí obnovy.

Po vyhodnocení naléhavosti byly pro přednostní řešení vybrány tyto okruhy:

- a) voda, plyn (tj. dokončení vodovodní sítě na území města a plynofikace největších kotelen)
 - potřeba asi 50 mil. Kčs

- b) rekonstrukce komunikací (tj. oprava havárií a nejdůležitějších ulic - mosty Mostní a Hradecká, ulice Vrchní - Rolnická, Palhanecká, most Pekařská)
 - cca 30 mil. Kčs

- c) nejnutnější opravy škol včetně ukončení rozpracovaných generálních oprav (Krnovská) - cca 25 mil. Kčs pro léta 1991 - 1992
- d) dokončení, resp. zakonzervování rozestavěných akcí (dostavba provozních objektů Dopravního podniku, OÁZA, hřbitov) - jen zakonzervování cca 3 mil. Kčs
- e) vybudování útulku pro bezdomovce - cca 1 mil. Kčs
- f) zlepšení bezpečnostní situace ve městě (vybudování policejních strážnic, zřízení městské policie) cca 1 mil. Kčs

Z výše uvedeného vyplývá, že jen pro nejbližší období je potřeba více než 100 mil. Kčs. S ohledem na stav rozpočtu by bylo schopno město krýt jen polovinu, musí tedy hledat další zdroje.

Možné jsou tyto cesty:

- a) mimořádné dotace ze státního rozpočtu (nelze počítat jako spolehlivý zdroj)
- b) místní poplatky - zdroj spolehlivý a velmi významný
- c) příjmy z podnikatelské činnosti města - úvaha, že zřejmě nejvhodnější formou bude vložit budovy a pozemky do různých společností

d) půjčky

e) ostatní zdroje, např. dary - nejistý zdroj

Důležitým činem bude i zřízení bankovních institucí.

Toto jsou cesty, jak zastavit prohlubování krize a ustupovat není kam. Je potřeba napravit to, co ještě napravit lze.

Tato nastíněná cesta se odrazila už ve vyhodnocení letošního finančního roku - viz dále.

FINANČNÍ VYHODNOCENÍ ROKU 1991

Původně pesimistické předpoklady rozpočtu na letošní rok se naštěstí nevyplnily, značný podíl na rozpočtovém přebytku však měly mimořádné příjmové položky, které se v příštím roce nemusí opakovat.

Pro získávání dodatečných zdrojů bylo definováno 5 cest, jejichž konkrétní naplnění vypadalo následovně:

a) mimořádné dotace ze státního rozpočtu

Tento zdroj se oproti očekávání ukázal velmi vydatný, a to díky zvýšeným příjmům dosáhl celkové sumy 36.915 tisíc Kčs.

b) místní poplatky

I tento zdroj splnil očekávání. Za dislokační poplatky, poplatky za alkohol a ostatní bylo dosaženo sumy 16.147 tisíc Kčs.

c) příjmy z podnikatelské činnosti města

Rok 1991 představoval z pohledu podnikatelské činnosti města rok přípravný. Podnikatelskou činnost umožnil teprve zákon o obcích, který vstoupil v platnost tak, že první prodeje nemovitého majetku města mohly být uskutečněny až ve 4. čtvrtletí, přičemž splátky se projevily až v roce následujícím. Byly

zahájeny i přípravy kapitálové účasti města ve Slezské bance.

Druhou oblastí podnikatelské činnosti města byla účast města na Městské tržnici. Tento majetek byl převzat ze správy Stavebního podniku do majetku města teprve v závěru roku a do budoucna by se tento majetek měl stát nemalým zdrojem příjmů.

Majetek města

Majetek města byl vymezen na základě zákona č. 172/1991 Sb. Mapování majetku bylo velmi obtížné, podklady velmi nejasné a mnoho sporných záležitostí. Proto byl počet 2 pracovníků majetkoprávního oddělení rozšířen o další 4, kteří prováděli podrobné vyhodnocení majetkových poměrů města.

1. Bytový fond

Do majetku města připadl i bytový fond. Z 9.015 bytů ve správě Městského podniku bytového hospodářství to bylo přibližně 99 %. Zbytek představovaly tzv. nebytové domy, v nichž podlahová plocha nebytových prostor přesahovala 33,3 % ploch celého domu a tyto domy nebyly součástí historického majetku města. Z důvodu

značné finanční náročnosti na údržbu tak rozsáhlého bytového fondu (na základní údržbu cca 250 miliónů korun) bylo přistoupeno k urychlené privatizaci. V první fázi (listopad 1990 až březen 1991) byly prodány 224 byty, přičemž 25 % tržeb šlo přímo do rozpočtu města, zbytek byl určen na fond údržby. Ve 2. fázi (po nabytí účinnosti zákona č. 172/1991 Sb.) bylo prodáno a zaplaceno 15 domů s 62 byty. Získané prostředky budou, po odečtení nákladů za zprostředkování, použity pro vytvoření kapitálu města.

2. Objekty ve správě Technických služeb

V letošním roce proběhla částečná oprava městských lázní. Nadále zůstal nedořešen problém městského koupaliště, kam byla sice již zavedena nezávadná voda, avšak generální opravu vyžadují i objekty, a to cca za 15 miliónů korun. Neopravena zůstala besídka na Ptačím vrchu a nebyla dořešena ani oprava zdi a kanalizace městského hřbitova za cca 12 miliónů korun a pak menší opravy budov jako zahradnictví Žižkova a hlavní budova.

Značným problémem je nedostavěná smuteční síň, na niž se nepodařilo sehnat zájemce.

3. Budovy úřadu města

V hlavní budově proběhla generální oprava elektroinstalace a ústředny. Nebyla dořešena otázka vlastnictví vedlejší budovy a havarijní vodoinstalace.

4. Městské lesy

Zákon umožnil i navrácení historického majetku města - městských lesů. Pro jejich správu o rozloze 2.274 ha byla vytvořena samostatná příspěvková organizace.

5. Městská tržnice

Historickým majetkem města byl zjištěn i tento objekt.

Malý vliv samosprávy se projevoval na zajištění významných služeb obyvatelstvu, a to plynu a elektřiny a byl vytvářen tlak na zlepšení součinnosti Úřadu města se Sm plynárnami a Elektrorozvodnými závody. Lepší byla situace ve vodohospodářské činnosti, kde bylo umožněno v souvislosti s transformací Sm VaK Ostrava delegovat zástupce Rady města do řídicích

orgánů podniku a připravované akciové společnosti.

Za významný počín můžeme považovat zahájení výstavby rozvodů kabelové televize ve městě a.s. Kabel Plus a navazující jednání města o majetkové účasti města ve společnosti. Do fáze konkrétního záměru se dostala i příprava vzniku televizního studia a vysílače Opava.

Investiční činnost

Z rozpočtu města bylo v roce 1991 čerpáno na investiční činnost 28,698.000 Kčs, z toho:

na vodovody 7,518.000 Kčs (7.518 m vodovodního řádu)

na plynovod 3,385.000 Kčs (3.982 m plynovodů)

na kanalizaci 1,079.000 Kčs (280 m kanalizace)

K nejnákladnějším investičním akcím patřilo:

- prodloužení ulice Vrchní - 9,713.000 Kčs
- umývárna aut OÁZA (akce "Z") - 3,953.000 Kčs
- Komárov - plyn I a II - 2,440.000 Kčs
- vodovod Vávrovice I a III - 1,174.000 Kčs
- vodovod Jaktař - 1,219.000 Kčs
- azylový dům - 1,631.000 Kčs

Důležitým činitelem při prosazování a zahajování všech stavebních akcí ve městě byl odbor výstavby. Ten prošel v roce 1991 několika změnami. Jeho náplní

zůstala funkce stavebního úřadu ve stavebním řízení.

Na Úřadu města byl v průběhu roku nově zřízen útvar hlavního architekta, jak již bylo výše uvedeno. Zřízení tohoto útvaru podstatně změnilo činnost jak v územním, tak stavebním řízení, a to k lepšímu. Této problematice nebyla v minulosti věnována náležitá pozornost. Ve stavebním a územním řízení tak existoval od této doby kvalifikovaný partner, což se projevilo příznivě již v průběhu roku.

Zvýšil se tlak odborných útvarů Úřadu města na kvalitu předkládaných projektů, a to především po stránce výtvarné a architektonické, postupem doby se vyjasňovaly otázky územního plánu města. Odborný orgán se věnoval především rekonstrukci Slezského divadla, umístění mostu přes řeku Moravici u Papíren, změně územního rozhodnutí stran ulice Nákladní. Rovněž značná pozornost byla věnována přestupkům proti stavebnímu zákonu, jejichž počet s rozvíjením podnikatelských aktivit vzrostl.

V průběhu roku došlo k přirozenému vymezení kompetencí jednotlivých náměstků v působnosti samosprávy.

Do působnosti technického úseku připadly zejména následující oblasti: činnosti provozně-technické, oblast dopravy, obchodu a služeb, technická správa majetku, podnikatelské a živnostenské činnosti (kompetence se prolínají s oblastí působnosti ekonomického náměstka) a životního prostředí.

Hlavním úkolem na tomto úseku bylo provedení organizačních změn, stabilizace a zkvalitnění činnosti příslušných odborů a zajištění jejich součinnosti.

Výsledkem činnosti úseku byly návrhy tržního řádu, návrhy vyhlášek o hospodaření s odpady a o odtahové službě. Úsek se podílel i na zpracování vyhlášky o místních poplatcích.

Průběh investičních akcí, jakými byl např. plynovod a vodovod Palhanec, Vávrovice a Komárov, problémy se smuteční síní a neschopnost reagovat na podněty k podpoře investiční činnosti jiných subjektů, ukázaly na značné trhliny v personálním a organizačním zajištění této důležité oblasti. Negativním zjištěním bylo i to, že investice města řídily prakticky 4 odbory a že z této roztržštěnosti vyplývala řada systémových nedostatků, kterou bude potřeba v budoucnosti odstranit.

Charakteristickým rysem roku byla tzv. "malá privatizace". V rámci této akce bylo v našem městě vydraženo v letošním roce 167 provozních jednotek, jen samotný Opavan zařadil do malé privatizace celkem 61 provozní jednotku, z toho 14 dopravních prostředků. Městský podnik bytového hospodářství uzavřel 68 smluv s vydražiteli, z rozhodnutí dislokační komise byly přiděleny 32 nebytové prostory k účelům soukromého podnikání.

Město důsledně respektovalo průběh malé privatizace podle zákona č. 427/1990 Sb. a vydaných doplňků a ve spolupráci s okresní privatizační komisí regulovalo zařazování provozních jednotek jen v nezbytně nutné míře v zájmu zachování žádoucího rozsahu předmětu činnosti ve službách a sortimentu zboží. Tato skutečnost, včetně částečné regulace výše nájmu u vydražených jednotek ve smyslu vyhlášky o nájmech měla příznivý vliv na rozvoj podnikání v obchodní sféře a odrazila se i v úrovni interiérů a vybavenosti prodejen.

Rok 1991 byl přípravným rokem pro tzv. "velkou privatizaci" na základě zákona č. 92/1991 Sb.

K 30.10.1991 byl zpracován privatizační projekt Uhelných skladů, Technických služeb města Opavy, Městského podniku bytového hospodářství, Městského podniku prádelen a čistíren. Autoservis Jánská a Autoservis Olomoucká zpracovávaly projekty až v roce 1992.

V likvidaci byly podniky Opavan a Komunální stavby. Likvidace se ukončí v roce 1992.

Ve čtvrtém čtvrtletí byla zřízena a.s. Městská tržnice.

Sociální otázky

V roce 1991 došlo v sociální oblasti činností samosprávy města a ve výkonu města a státní správy ke značnému nárůstu. S pokračující ekonomickou reformou se zvýšily její dopady v sociální sféře, které se projevily zvýšením počtu nezaměstnaných a tím i růstem uchazečů o sociální příspěvky, jejichž objem se značně zvýšil. K 1.1.1991 bylo v našem městě evidováno 589 nezaměstnaných, k 31.12.1991 pak 2005.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví měl k 1.1. 1991 5 pracovníků a zabezpečoval sociální péči na úseku péče o rodinu a dítě a na úseku péče o staré a zdravotně postižené občany na území města Opavy a jeho městských částech.

V souvislosti s ustanovením Úřadu města Opavy jako pověřeného obecního úřadu a změnami působnosti obcí na úseku sociálního zabezpečení došlo k podstatnému nárůstu činností odboru sociálních věcí. V polovině roku byly vytvořeny 3 nové kanceláře a do konce roku bylo přijato 5 pracovníků, mzdové fondy však na město převedeny nebyly.

29.11.1991 vešel v platnost zákon č. 463/1991 Sb. o životním minimu a zákon ČNR č. 482/1991 Sb. o sociální potřebnosti, čímž dávky vyplácené sociálním odborem se změnily z dobrovolných na zákonné, zvýšily se hranice sociální potřebnosti a tím došlo k prudkému

nárůstu agendy, což pracovníci odboru zvládali s vypětím všech sil. Práci odboru značně zkomplikovalo počátkem prosince vyplácení mimořádných jednorázových dávek sociálně potřebným, protože šlo o výplaty v krátkém časovém období, které se kumulovaly s výplatami běžných dávek.

Úsek péče o rodinu a dítě zabezpečovaly 3 pracovníce - sledovaly 3.375 rodin.

Úsek péče o staré a zdravotně postižené občany (2 pracovníce) poskytoval opakované dávky v cca 800 případech, dále vyplácel dávky jednorázové a spravoval 3 kluby důchodců.

Úsek nezaměstnaných zabezpečovalo počátkem roku 5 pracovníků a koncem roku už 13 pracovníků, přičemž 5 z nich bylo placeno Okresním úřadem. V evidenci vedli kolem 500 žadatelů, a to především díky novele zákona č. 1/1991 Sb., kterým se zkrátilo vyplácení hmotného zabezpečení Úřadem práce z jednoho na půl roku.

V působnosti odboru byly také jesle, kterých bylo 6. K 1.9.1991 byl ukončen provoz jeslí na Dostojevského ulici, které byly předány OÚNZ pro zřízení transfúzní stanice. Kapacita jeslí se tak k témuž datu snížila z 265 míst na 165. Od 1.11.1991 přešly jesle pod správu zdravotního rady MUDr. T.Rozsívala.

Komise

Při odboru pracovaly 2 komise, a to Rada zdraví a komise sociálně zdravotní.

Rada zdraví se scházela 1x za čtvrt roku a s vytvořením nové organizační struktury byla předána zdravotnímu radovi.

Komise sociálně zdravotní se scházela pravidelně jednou měsíčně, prováděla kontrolní činnost v zařízeních ve správě odboru, byla seznamována s činností odboru a byly tam projednávány i zprávy pro Radu města.

Azylový dům

Vedení města věnovalo značnou pozornost přípravě zřízení útulku pro bezdomovce. Město poskytlo dům s pozemkem na Nákladní ulici č. 24, sociální referát Okresního úřadu poskytl účelovou dotaci na rekonstrukci tohoto domu a provoz bude zajišťovat Křesťanské společenství s tím, že provozní náklady uhradí sociální referát Okresního úřadu. Provoz by měl začít v příštím roce.

Domovy důchodců

Domovy důchodců a sociální ústavy zůstaly v letošním roce ve správě Okresního ústavu sociálních služeb. Bylo započato s přípravou pro výstavbu pensionu pro důchodce. Byl vybrán pozemek v Kateřinkách a zpracována projektová dokumentace.

Byty

Po celý rok přetrvával velký počet neuspokojených žadatelů o přidělení bytu. K 31.12.1991 byly u odboru bytového hospodářství zaevidovány 2.462 žádosti, přičemž v letošním roce přibylo 649 žadatelů. V průběhu roku se zmenšoval počet domů ve správě Městského podniku bytového hospodářství v důsledku jejich odprodeje. V průběhu roku bylo přiděleno 355 bytových jednotek. Z toho byly 284 byty s dispozičním právem Úřadu města a 71 bytová jednotka s dispozičním právem podniků. V důsledku havarijního stavu bytu řešil odbor 27 případů ve spolupráci s odborem výstavby Úřadu města.

V zájmu vhodnějšího využití bytového fondu byly v roce 1991 schváleny 153 případy výměn bytů a 10 podnájmu.

Od počátku roku až do 30.4.1991, kdy se změnily právní předpisy, byl prodán 251 byt do osobního vlastnictví.

V průběhu roku pokračovala příprava lokalit pro soustředěnou výstavbu rodinných domků, která by měla napomoci řešení bytové otázky. Bytový odbor evidoval okolo 100 žádostí o výstavbu.

Doprava

Jednou z nejkontroverznějších oblastí v činnosti samosprávy byly názorové rozdíly na koncepci městské dopravy a silničního dopravního systému. Týkalo se to jednak ekonomické nutnosti zvýšení jízdného městské hromadné dopravy a úrovně poskytovaných služeb, jednak pozastavení prací na rekonstrukci ulice Nákladní v souvislosti s řešením nového dopravního generelu města. Obě záležitosti zůstaly otevřeny a řešit se budou v příštím roce.

Přes finanční problémy státu se městu podařilo na konci roku získat příslib MV ČR na financování velkých oprav mostů a komunikací v částce cca 20 miliónů Kčs. Konfliktní byla místy i spolupráce s nadřízeným orgánem státní správy, tj. referátem dopravy Okresního úřadu, jehož přístup k řešení dopravních problémů byl poněkud nekonstruktivní.

Na úseku silničního hospodářství provedly Technické služby tyto rekonstrukce:

- rekonstrukce ul. Palhanecká (sdružená investice)
 - 5 miliónů korun
- přeložka ul. Vrchní-Rolnická (10,5 miliónů korun)
- rekonstrukce ul. Holasické (sdružená investice)
 - 8 miliónů korun
- oprava mostu na ul. Mostní (izolace, 900 tisíc korun)
- frézování ul. Ruské - 250 tisíc korun
- lávka pro pěší na ul. Žižkově - 50 tisíc korun
- plošná vyspráva ulice Nákladní - 300 tisíc korun
- vybudování parkovišť na ul. Haškově

Na úseku dopravy došlo ve městě k:

- obnovení obousměrného provozu na Masarykově ul.
- vyhlášení a označení zón s omezeným stáním a vjezdem
- zavedení městské hromadné dopravy do Suchých Lazců
- kolaudaci provozovny dopravního podniku v Kylešovicích
- zařízení odtahové služby
- instalaci parkovacích hodin
- zřízení jednotného systému centrálních parkovišť
- částečnému obnovení silničního provozu na ul. Bílovecké

Od 1. března došlo v našem městě, jak již bylo uvedeno výše, ke zdražení jízdného v městské hromadné dopravě. Tarify byly stanoveny jako nepřestupné a jízdné bylo jednotné v celé síti, a to v nočním i denním provozu.

Dospělí a mladiství nad 16 let, psi, zavazadla o rozměrech větších než 20x30x50 cm a dětské kočárky bez dítěte byli přepravováni za 2 Kčs. Korunu platily děti školou povinné a mladiství do 16 let. Občanská měsíční síťová jízdenka stála 80 Kčs, měsíční síťová jízdenka pro organizace 220 Kčs. Žáci a mladiství do 16 let pořídili měsíční jízdenku za 30 Kčs, rovněž tak důchodci do 70 let a žáci středních a vysokých škol s výjimkou trvale výdělečně činných.

Bezplatně se přepravovaly děti předškolního věku, držitelé průkazů ZTP a ZTP-P včetně invalidního vozíku a osoba nebo pes, kteří jsou průvodci držitelů výše uvedených průkazů. Dále to byli vojáci základní služby do hodnosti četaře včetně a občané vykonávající civilní službu (kromě žáků a posluchačů vojenských škol). Zdarma byli rovněž přepravováni důchodci nad 70 let a důchodci přímí účastníci odboje včetně jejich vdov. Zdarma byl přepravován kočárek s dítětem a jedna souprava lyží s holemi.

Zdravotnictví

V letošním roce pokračovaly přípravné práce na transformaci OÚNZ. V důsledku schválení modelu transformace došlo k rozdělení odboru sociálních věcí a zdravotnictví na odbor sociální a odbor zdravotní.

K 1.11.1991 schválilo zastupitelstvo města s účinností od 1.1.1992 vznik 58 samostatných zdravotnických zařízení v právní formě příspěvkové organizace. Rada města jmenovala jejich vedoucí a vypsala konkurs na místo ředitele - manažera Slezské nemocnice.

Po zrušení OÚNZ nabyla na významu funkce zdravotního rady, a to ve dvou směrech:

- a) manažerská činnost související s přípravou legislativních kroků pro rozhodování Rady města a Zastupitelstva, jakožto výraz posílení pravomocí samosprávných orgánů
- b) koordinační činnost přenosu důležitých informací z ministerstva zdravotnictví přímo na jednotlivé lékaře ve svěřeném regionu, což dříve prováděl OÚNZ

Do náplně nově zřízeného odboru zdravotnictví připadlo i řízení 6 jeselských zařízení, která budou od 1.1.1992 samostatnými právními subjekty.

Výskyt salmonelóz

V letošním roce docházelo na celém území republiky ke zvýšenému výskytu salmonelóz. Ani naše město nebylo výjimkou. Zvýšení nemocnosti bylo podle vyjádření odborníků v příčinné souvislosti s výskytem *Salmonely neteriditis* ve slepičích vejcích. Bylo proto doporučováno, aby ani ve stravovacích zařízeních ani v domácnostech nebyla konzumována vejce nedostatečně tepelně upravená, to je na měkko, na hniličku, sázená vejce, míchaná vejce z nedostatečně tepelně zpracovaných vajec, syrová vejce do bujónu atd. Bylo rovněž zakázáno používat syrová vejce a nepasterizované vaječné obsahy pro přípravu majonéz ve společném stravování. Domácnostem bylo doporučeno používat výhradně průmyslově připravenou majonézu, která byla vyráběna z pasterizovaných žloutků. Dále bylo apelováno na to, aby v lednicích nedocházelo ke kontaktu potravin pro přímý konzum se syrovými produkty živočišného původu.

CENY

V roce 1991 byly některé ceny ještě regulované. Zákon o cenách, který měl účinnost od 1. ledna však nevyšel včas ve Sbírce zákonů a vytvořil tak prostor, aby obchodníci vyhnali ceny do nejvýhodnějších výšek. Po zveřejnění příslušného zákona pak museli ceny upravit.

Úředně stanovené maximální ceny byly stanoveny u mouky, kdy např. 1 kg výběrové polohrubé mělo stát maximálně 6,50; dále u cukru, který neměl překročit u krystalu a krupice 14,20 Kčs za 1 kg. Maso se mělo pohybovat v těchto relacích: vepřová pečeně - 60, krkovice - 51, bok 30, kýta - 72, plec bez kostí - 51, kuřata - 41. Mléko nemělo podle výše uvedeného předpisu překročit 6,30 Kčs za 1 l v sáčku. Sunar neměl překročit 30,60 Kčs.

Do seznamu s úředně stanovenou maximální cenou patřil i prodej bytů do individuálního vlastnictví a nájemné z nebytových prostor.

Usměrňovány byly i ceny paliv, pohonných látek, mazadel, ceny energie a ceny železných a neželezných kovů.

Maximální ceny byly stanoveny i pro vodu, farmaceutické přípravky, vatu, obvazový materiál, tuky, sýry, chléb, pečivo, brýle, minerálky aj.

BEZPEČNOST

V roce 1991 suploval funkci bývalého Výboru lidové kontroly aktiv poslanců. Je zřejmé, že lidé, kteří nebyli zvyklí provádět kontroly, natož pokutovat, se těžko orientovali ve složité situaci ve městě. Postupně se ukazovala stále větší nutnost zřídit profesionální orgán.

Již ve druhé polovině roku se začalo reálně uvažovat o zřízení Městské policie. Vzhledem k tomu, že v té době ještě chyběla potřebná legislativa, došlo v říjnu ke zřízení odboru bezpečnosti a pořádku ve městě. Do čela odboru byl v konkursním řízení vybrán pan Hradil, který se společně s vedením města podílel na pracích spojených se zřízením Městské policie. 15.10. nastoupili po výběrovém řízení další 3 zaměstnanci a 5.11. dalších osm. Celkové náklady v roce 1991 byly 990.144 Kčs, přičemž největší položkou byla úprava služebny v Kylešovicích, která si vyžádala náklad 432.382 Kčs.

Celý proces příprav vzniku Městské policie probíhal v souladu s komisí Rady města pro bezpečnost a pořádek, která se pravidelně scházela a vyhodnocovala jednotlivé etapy příprav. Městská policie by do budoucna měla převzít především kontrolu dodržování vyhlášek města.

POŽÁRNÍCI

Od 1. ledna 1991 se zřizovatelem Okresní správy Sboru požární ochrany stal Okresní úřad v Opavě. Okresní správa Sboru požární ochrany byla pověřena výkonem státní správy na úseku PO, což znamenalo, že šetřila, odborně hodnotila a statisticky vykazovala požáry (nebyla však orgánem činným v trestním řízení), vyvíjela kontrolní činnost směrem k jednotkám dobrovolníků v závodech i metodickou pomoc ve směru k obcím a dobrovolným požárním sborům. Byla orgánem státní správy v oblasti výstavby nových objektů, což jí vyplývalo přímo ze stavebního zákona, rovněž kontrolovala činnost projekčních organizací ve smyslu dozoru nad dodržováním technických norem v oblasti požární ochrany.

Součástí Okresní správy byl také útvar Sboru požární ochrany, který počtem pracovníků tvořil jakési jádro celého pracoviště, a to z 59 lidí jich bylo u útvaru plných 50. Vedle hlavního sídla na Těšínské ulici v našem městě měl ještě pobočky ve Vítkově a v Hlučíně, které úzce spolupracovaly s tamními dobrovolnými hasičskými sbory.

Likvidace požárů, živelní pohromy či jakákoliv pomoc v případě nouze - to vše patřilo do kompetence útvaru, který veškeré zásahy, při nichž byl ohrožen život, vykonával zdarma.

Práce u útvaru byla namáhavá už jen tím, že byla konána ve 24 hodinových cyklech. V průběhu dne nebylo zapomínáno na fyzickou přípravu, hlavní zaměstnání se soustřeďovalo na opravu techniky, revizi a zkoušky zařízení, ale i údržbu budovy, nechybělo ani studium, teoretická příprava sestávající z technického výcviku a požární taktiky a ověřování znalostí. V nočních hodinách se pak jednalo o pracovní pohotovost na pracovišti tak, aby zásahová jednotka byla i v tomto čase okamžitě připravena k výjezdu. Včasnost zásahu byla totiž základním předpokladem úspěšnosti.

Podíváme-li se na čísla vidíme, že na Opavsku bylo v letošním roce evidováno 117 požárů, které způsobily škodu za více než 3,5 miliónu Kčs. 2 osoby byly usmrceny a dalších 10 zraněno. Mimo požáry byly provedeny 23 zásahy, 72krát došlo k technické pomoci, vyjeli k 7 dopravním nehodám a k 7 olejovým haváriím. Jedenkrát zasahovali při úniku plynu, 10krát pracovali ve vodě a 32krát čerpali vodu. K tomu můžeme připočítat ještě 12 námětových cvičení a bohužel i 27 planých poplachů, získali jsme tak ucelenější obraz o jejich akceschopnosti.

HAVÁRIE S VODOU

10. dubna byla voda v řece znečištěna fenolovými látkami. V odpoledních hodinách došlo k průniku do úpravny vody na Jaselské ul., jediné ze tří, která brala vodu z řeky. Fenol se dostal při běžné úpravě do styku s chlorem, došlo k chemické reakci, vznikl chlorfenol, který se projevil silným zápachem vody.

Pracovníci úpravny vodu nejprve zastavili, avšak vzpětí zase pustili.

Ve čtvrtek 11. dubna ráno v některých částech města občané zjistili, že si nemohou ani vyčistit zuby ani si uvařit kávu. Pivovar a sodovkárna bohužel odvedla jednodenní produkci k ničemu.

Vadná voda byla vypuštěna pouličními hydranty, havárie byla postupně odstraněna. Úpravna vody na Jaselské ulici už nebyla obnovena i za cenu toho, že někde poklesl tlak.

SMUTEČNÍ SÍŇ

Centrální městský hřbitov zaznamenal v letošním roce již 100 let svého trvání. Již několik let byla upřena pozornost k výstavbě nové obřadní smuteční síně, jejíž osud a především dostavba je v současném období velmi nejasná.

Čněla po celý rok jako memento u nejfrekventovanější přístupové cesty ke hřbitovu a chátrala. Problém byl především finanční. Pro dokončení stavby by bylo zapotřebí ještě 3 miliónů, pro dokončení celého areálu pak 15 - 20 miliónů Kčs. Tolik peněz město nemělo, proto bylo rozhodnuto, že stavba bude zakonzervována a časem prodána. Koncem roku staveniště ještě chátralo a vzbuzovalo pocity beznaděje nad tím, že stavba, jejíž projekt vypracoval ing.arch.J.Kovář, by mohla být někdy dokončena. A tak se Opavané stále tísnili při loučení se svými blízkými v nedostatečném prostoru stávající smuteční síně.

POZEMKOVÝ ÚŘAD

Pozemkový úřad při Okresním úřadu v Opavě začal svoji činnost 1.8.1991. Jeho úkolem je se postarat o úpravu vlastnických vztahů občanů k půdě. Vedoucím úřadu se stal pan ing. Rudolf Schreiber.

III. FIRMY

ORGANIZACE

INSTITUCE

DRUŽSTVA

(podle abecedy)

AGROBANKA ve městě

Od 1. srpna 1991 nabízela Agrobanka Olomouc své specifické bankovní služby prostřednictvím své filiálky v Opavě. Banka měla sídlo v budově zemědělského družstva Kateřinky na Vrchní ulici 30.

Tato banka nabízela své služby občanům, soukromým podnikatelům, podnikům i družstvům. Mohli jste si otevřít běžný účet s tříprocentní úrokovou sazbou, banka nabízela pokladní a směnářské služby, prodej valut na cesty do zahraničí, poskytovala úvěry.

Ke specifikám patřila vkladní knížka Agrokonto s úročením až do výše 9 % ročně podle výše vkladu. Toto konto umožňovalo využívání úspor bez omezení a pokud nebyl dodržen minimální vklad, úročila banka úspory 3 %ní úrokovou sazbou.

Pokud chtěl někdo spořit s vyšším úrokem, byla pro něj výhodnější bankovní vkladová knížka Agrometa. Podle dohody bylo potřeba ukládat minimálně 300 Kčs měsíčně, nebo bylo možno celou částku, např. 3.600 Kčs, vložit jednorázově kdykoliv během roku. Agrobanka připsala vkladateli za první rok 6 % úroků a za další léta 9, 12 a za čtyři roky 15 % úroků. Vklad bylo možno zajistit převodem ze mzdy nebo z vkladového účtu.

Chtěl-li někdo úroky nejvyšší, založil si několik druhů terminovaných vkladů s různými lhůtami od 9 do 16 % úroků. Bylo možno také zakoupit depozitní

listy v hodnotě 2, 5 nebo 10.000 Kčs. Výhodným úročením bylo možno za 3 roky získat 46 % úroků (12,15 a 19 %), což např. z 10.000 Kčs vložených činilo 4.600 Kčs.

BIVOUJ, prodejna MASNÉHO PRŮMYSLU OPAVA

10. září 1991 přivítala své první zákazníky prodejna BIVOUJ opavského podniku Masný průmysl. Zajímavá atypická stavba v bílo-hnědo-červené vyrostla za půl roku na kraji podniku směrem do Těšínské ulice. Tato prodejna má ukázat, že i u nás se dá nabízet maso na evropské úrovni.

Investorem akce byl Masný průmysl Opava, stavební práce prováděl STAVEX Opava podle projektu Galerie JANČÍK. Ing.arch. Jančík navrhl i uspořádání interiéru, k němuž technologická zařízení dodala rakouská firma Laska Wien. Příjemné prostředí a rychlá obměna zboží vytvořily předpoklad, že zájem ze strany zákazníků byl hned od počátku značný. Roli zde sehrál od počátku i fakt, že ceny zde byly nižší než za tytéž výrobky ve městě.

BMS - SPED

V polovině roku 1991 se registrovala tato soukromá speditérská firma, za kterou stojí bývalí pracovníci ČSAD.

Její předmětem podnikání se stala veřejná silniční osobní doprava, zasilatelská činnost včetně mezinárodní a provádění výkonů a činností s dopravou a zasilatelstvím spojených, a to např. sdružování zásilek, jejich balení, kompletace, označování atd. Dále je to spediční a skladová činnost, obchodní, zprostředkovatelská a obstaravatelská služba.

První sídlo firmy bylo na Ratibořské 177 v podniku Agrekos, do budoucna chce vybudovat filiálky v okrese.

Nedisponují vozovým parkem a využívají nájemních vozidel závodových, zemědělských a soukromých přeprav. Uvidíme, jak v budoucnu obstojí v konkurenci.

ELLIS - U Jaktařské brány 4

Ve třetím patře starobylého domu č. 4 U Jaktařské brány sídlí firma ELLIS. Soukromá firma vznikla z bývalé zakázkové provozovny Slezské tvorby, a to jako sdružení podnikatelů. Firma se specializovala na vyšívání a předtištěné ubrusy a malosériovou konfekci zdobenou výšivkou. V malých sériích zhotovovali i nápaditou konfekci pro ženy, kterou pak prodávali převážně prostřednictvím butiků.

ERGON

Ergon, dříve výrobní družstvo, později provozovna národního podniku a dnes státního podniku má v Opavě už svoji historii. Od roku 1922 sídlí ve stejném domě u řeky na rohu Ratibořské ulice. Pracovalo se zde stále na stejných strojích a s téměř stejnými pomůckami, hlavním programem byla zdravotnická výroba. Čas se zde podepsal jen chátráním. S tím ale kontrastovaly výkony lidí, jejich um a výsledky jejich práce. Patřily k nim především ortopedické pomůcky, tj. náhrady celých končetin nebo protézy doplňující pokaždé jinak postižené ruce a nohy, mechanismy schopné unést člověka, či uchopit chleba. Na doporučení lékaře vzal technik míru, zhotovil sádrový odlitek a podle něj pak ortopedičtí mechanici vyrobili protézu na míru. Vše bylo potřeba vyzkoušet, vypilovat, aby nic netlačilo a aby náhrada byla pomocí a ne přítěží.

Dále zde vyráběli berle a hole, přičemž u duralových byl Ergon monopolním výrobcem u nás. Součástí sortimentu byly taktéž dlahy na zlomeniny, vozíky, nejrůznější stolky pro nemocnice a další zdravotnická zařízení, vyšetřovací lehátka atd. Hrubá výroba představovala cca 11 miliónů Kčs za rok.

Pracovaly zde tři desítky zaměstnanců, pro které to byl velmi slušný výkon.

Vedoucím provozu byl Bohumil Pchálek. I při malém

počtu zaměstnanců zde byla zastoupena řada profesí -
- mechanici, zámečníci, truhláři, lakýrníci, ortopedičtí obuvníci a bandážisté, svářeči atd. Jejich práce byla stále různorodá, protože mnohé pomůcky jsou vlastně originály. Sortiment užívaných materiálů šel do tisíce položek. Pracovalo se s kůžemi a koženkami, se dřevem, plechem, kovy, gumami apod., s množstvím různorodých lepidel, kdy vyznat se v nich vyžadovalo solidní znalosti i praxi.

Ex Trio lahůdky

7. června 1991 byla výrobní RAJ Opava na Solné ulici prodána, 11.6. se uskutečnila převod objektu a následující den se už vyrábělo - teď už privátně. Předmět podnikání zde zůstal v hrubých rysech zachován a firma zajišťovala výrobu, prodej a distribuci studené kuchyně - salátů, chlebíčků, obložených mís, aspiků, rosolů či rybích specialit, a to na jakoukoliv objednávku. Z polotovarů lze uvést masové závitky, bifteky, roštěnky, kotlety - to je opracovaná masa dělená, nebo porce připravené k rychlému upravení, dále pak např. obalovaný sýr ke smažení.

Významnou částí programu byla masná výroba, kde vedle uzeného masa, klobás a salámů lze uvést tlačanky, jitrnice, sekanou, pečená masa aj.

Z hotových jídel to pak byly knedlíky houskové i kynuté, bramborové lupínky, krekerky, krokety.

To pro začátek, jinak plány do budoucna byly široké.

KVĚTENA - MEDAILE Z DORTMUNDU

Květeně se dostalo velké cti, že připravovala spolu se zahradnickým provozem OKD - rekultivace Havířov státní expozici pro světovou výstavu v Dortmundu. Přehlídka nazvaná "Život s květinou" probíhala ve výše uvedeném německém městě od 30. července do 15. srpna. Při udělování medailí Opava vůbec nepřišla zkrátka. Získala zlatou, stříbrnou a dvě bronzové medaile za sortiment hrnkových květin okrasných listem, celá expozice pak dostala Čestnou cenu Dortmundu a stříbrnou medaili za architektonické řešení, na kterém se opavští také podíleli. Díky výpěstkům pracovníků opavské Květeny, jejich zahradnickému umění a architektonickému vyjádření myšlenky výstavy se tak dostalo opět čs. zahradnictví světového uznání.

Pro opavský podnik bylo vedle prestižní otázky velmi cenné zejména komerční hledisko. Výstavu během 17 dnů navštívilo přes půl miliónu lidí, mezi nimi byla silně zastoupena odborná veřejnost.

Květena se potýkala s poklesem domácího odbytu, u květinových síní v našem městě mnohé komplikovala malá privatizace, prodej květin se omezoval. Právě to bylo důvodem proč se opavští otevřeli světovému trhu. Výstava v Dortmundu pak posloužila jako levná reklama práce a jejích výsledků. Ředitelem tohoto úspěšného podniku byl ing. J. Prášek.

LIDOVÝ DŮM

12. července byl znovuotevřen rekonstruovaný Lidový dům na Otické ulici, kdysi závodní klub opavského Stavebního podniku, dnes moderní a komplexní odbořové hospodářské zařízení.

Rekonstruované zařízení má sál o kapacitě 300 míst při divadelní, 200 míst při konferenční a 124 místa při stolové úpravě. Dále zde najdeme restauraci pro 45 osob, bar o 8 místech. Přísálí s možností variabilní úpravy pojme 40 - 50 osob. Společenské salónky jsou 4, a to pro 40, 32, 24 a 20 osob.

V části penzionu je situováno 5 pokojů (3 dvou-lůžkové a 2 třílůžkové) s 12 lůžky. Balkón nad hlavním sálem pojme 24 hostů a přilehlá zahrada při stolové úpravě 50, při sledování programu z prostoru amfiteátru dokonce 200 návštěvníků.

V rámci slavnostního otevření zde proběhla slavnostní konference ke Dni stavbařů. Kulturní část oslavy pokračovala ve večerních hodinách, a to vystoupením herců Slezského divadla a J.Černého se souborem P.Olivy. Večer pak byl ukončen společenskou zábavou.

MLÉKÁRNA

V mlékárně byli schopni zpracovávat denně 72 - 75 tisíc litrů mléka. Projevovalo se však určité omezování produkce mléka v zemědělských družstvech, takže mlékárna dostávala ke zpracování pouze 65.000 litrů mléka denně. Mléko plnili převážně do bílých lahví, menší část pak do sáčků. Mléko nebylo homogenizováno, takže z něj hospodyňky mohly vyrábět třeba kyšku. Jako jediná v bývalém Severomoravském kraji vyráběla tato mlékárna klasický bílý jogurt, a to měsíčně kolem 100 tisíc litrů. Vyráběli zde také jogurt s ovocem, známý jogurtový krém GOLF a mikyšku i v menším čtvrtlitrovém balení. Pokračovala výroba eidamské cihly, které vyrobili denně 3,5 tuny. Zájem by byl větší, ale současné zařízení nestačí. Zvýšení výroby si vyžaduje investice. V nové struktuře mlékáren byla ta naše zařazena do podniku Jesenické mlékárny.

OPAMYL - SLEZSKÉ ŠKROBÁRNY A LIHOVARY OPAVA spol.s r.o.

OPAMYL skrývá ve svém novém názvu původní odštěpný závod Škrobáren se sídlem v Havlíčkově Brodě. 1. září 1991 se tento závod osamostatnil a začal vystupovat pod výše uvedeným názvem. Ke cti podniku patří, že zatím nezvýšil ceny ani nepropustil žádné zaměstnance.

Pověst jednoho z největších znečišťovatelů města se snažil napravit výrobou racionálních potravin. Jedním z výrobků byla i nízkokalorická limonáda v provedení LIMETA, MATEA a AMBO, kterou vyráběli ve spolupráci se sodovkárnou. Byl zde použit pouze škrobárenský sirup, obsahující jen jednoduché, dobře stravitelné cukry. Dalším z výrobků byl PROTEIN - pšeničná bílkovina, který je rovnocennou náhradou za maso. SOLVARIN - bezlepkovou mouku pak uvítali především ti, co musí dodržovat bezlepkovou dietu.

Zdravou výživu připravovali nejen pro lidi, ale i pro dojnice. Telemilk a Dokos byla krmiva, která šla na odbyt.

Všechny výrobky bylo možno nakupovat v podnikové prodejně na Kasárenské ulici.

OPAVIA

Výroba trvanlivého pečiva pokračovala po celý rok vcelku úspěšně, i když počátkem roku se projevovaly potíže s odbytem. Denní produkce byla 90 tun a zba- vit se tohoto množství nebylo nejjednodušší. Velkoob- chod se vzhledem k chystané privatizaci bál nakupovat, kontakty mimo bylo teprve potřeba hledat.

Výroba komerčně nejúspěšnějších fidorek probíha- la ve 3 směnách.

Po celý rok se vedení podniku snažilo zefektiv- nit ekonomiku podnikání a proniknout na zahraniční tr- hy, kam bylo dříve, vzhledem k nedostatku trvanlivého pečiva, zakázáno vyvážet.

Problémem byla i obalová technika, jejíž výrob- ce Chemosvit Svit svými obaly výrobce neuspokojoval. Jednali proto se zahraničními firmami.

Jednoduché to neměli ani zásobovači. Objevily se první vlaštovky, podnik navázal velmi dobrou spoluprá- ci s Cukrovarem Opava a Mlýnem Palhanec, odkud bral všechny druhy mouky a ušetřil tím za dopravu odjinud.

OSEVA - prodejna výrobků racionální výživy

Opavský závod OSEVA Olomouc otevřel počátkem srpna v areálu svého závodu na Těšínské ul. 40 vlastní prodejnu. Adaptací kanceláří tak vznikla na této výpadovce sympatická stavba s pěkně upraveným okolím. Poslouží především maloobděratelům osiv a především zájemcům o racionální výživu. V prodejně bylo možno kupovat osiva obilovin, luštěnin, olejnin, trav a travních porostů, dále pak soju, pohanku, vločky, různé druhy müsli, tyčinek s vlákninou, výrobků ze soji, sojové boby. Také zde bylo možno nakoupit ovocné šťávy, džusy, včelí produkty apod. Prodejna nabídla zákazníkům i bramborovou sadbu. Vedoucím prodejny byl pan L.Janeček.

OSTROJ

Letošní rok nebyl pro Ostroj lehkou záležitostí. Ve druhé polovině roku zvláště se potýkal pouze s 85 % vytížeností svých kapacit a nebylo mu útěchou ani sdělení, že český průmysl byl celkově vytížen asi na 60 %.

Hlavní zásluhu na tom, že si podnik vedl přece jen lépe než ostatní, měla divizní organizace řízení. Byla zavedena "na přežití" a splnila svůj účel.

Přes nedostatek práce dokázali zaměstnanci Ostroje vytvořit zisk v plánované výši - to je více než 130 mil. Kčs. Tento zisk byl zárukou plnění závazků kolektivní smlouvy i nákupu všech plánovaných investic.

Letošní rok byl charakteristický hlavně přípravou nových výrobních programů. Bez cizí pomoci, pod tvrdým finančním tlakem, dokázali v Ostroji nalézt prostředky a připravit do sériové výroby dva velké programy.

Kladným výsledkem bylo nesporně i to, že peněžní ústavy si o tomto podniku vytvořily dobrý obraz.

Schopnost reagovat na pokles odbytu důlních strojů, příprava nových výrobních programů a navázání smluvní spolupráce s německými a anglickými firmami, jakož i to, že podnik nevyráběl na sklad, přispělo k jeho dobré pověsti a napomohlo při získávání nových úvěrů.

Byly však i těžkosti. Podnik nepočítal s totálním rozpadem domácího trhu, nesplnily se předpoklady, že vývoz bude činit 15 % z objemu výroby. Ve skutečnosti činil pouze kolem 9 %.

Ukázalo se, že nestačí jen kvalita a nízké ceny, ale u zahraničních zákazníků je třeba mít i jméno a seriózní pověst.

PEKAŘSTVÍ SEZAM

Trojice společníků otevřela 20. července na Pekařské ulici pekařství, jaké jsme dosud mohli vidět jen v cizině, kde zákazník může pečivo konzumovat ihned po upečení, kdy je křehké a voňavé a netrpí transportem. Velmi rychle se zavedlo a dá se říci, že o zákazníky nemělo a nemá nouzi. Zákazník zde obdrží základní sortiment kvalitou a čerstvostí předstihující běžný standard, ale nachází zde i pečivo racionální výživy se slunečnicovými, lněnými a sezamovými semínky, žitnými vločkami apod., koláčky z listového těsta zdobené ovocem a s náplněmi a také sortiment mléčných výrobků a ovocných šťáv, který se bude rozšiřovat. Výrobci se zaměřili od začátku na výrobu drobného pečiva, které nemá zahrnuto v čs. státní normě, a to hlavně sladkého listového a plundrového těsta, dále na "francouzské speciality" aj. O spokojenost zákazníků se starají čtyři odborní pekaři, zaměstnanci firmy.

PIVNÍ BAR - Cartwright's Inn

Hospoda na nám. Republiky (dříve U Binara či U pivovaru), patřící firmě ZAIMA, měla už své stálé hosty. Firma dbala o kulturnost prostředí a pivní bar jen málokdy zel prázdnotou. Byl otevřen 15. ledna a od té doby slouží zákazníkům hlavně pokud jde o pivo, jídlo zde však návštěvník rovněž dostane. Ceny piva v letošním roce byly následující: třetinka 6,50 Kčs, půllitr 10,- Kčs a 1 l 19,50 Kčs. Na čepu byl Zlatovar nebo kvasnicové pivo. V patře nad barem bylo možno se pobavit v herně, vybavené 14 automaty a 3 kulečnickými. Ve druhé polovině roku bylo zpřístupněno i nejvyšší poschodí a s ním tančírna. Pro cesty domů mohli hosté využívat firemní taxík.

POPAK, spol. s r.o.

Firma se registrovala na přelomu roku 1990 a 1991 a v průběhu roku rozvinula svoji činnost. Své sídlo našla v Opavě-Jaktaři, Přemyslovců 26 v budově bývalé laboratoře Agropodniku. 3 majitelé, všichni zemědělství odborníci, koupili budovu, dalo by se říci, i s lidmi. Firma navázala spolupráci se ZZN, Mlýnem Palhanec a Pivovarem Opava.

Základem podnikání se stala výroba krmiv pro skot a doplňků krmných směsí pro drůbež, prasata a mláďata, založená na vlastních recepturách; rozeběhla se výroba tří druhů krmiva na bázi sušárenství. Firma pokračovala v tradici Agrochemického podniku, a to v poskytování poradenské služby pro zemědělství, časem se chce zabývat výrobou a prodejem i v jiných odvětvích.

PORS

Kromě tradičního zpracování dat pro obchodní organizace na středních počítačích EC a SMEP se již druhý rok rozvíjely v tomto závodě další činnosti. Pro vznikající soukromé firmy to byl hlavně prodej pokladen, mikropočítačů, kopírovacích přístrojů, faxů a záznamníků telefonních hovorů SANYO, a to vše se zajištěným servisem a poradenstvím, dále pak komplexní vedení účetnictví a dodavatelské zpracování dat.

V průběhu roku zahájilo činnost konsorcium PORS a Obchodní akademie s cílem zajistit školám špičkovou techniku pro výuku angličtiny. Po několika jednáních v Praze se koncem prázdnin podařilo zakoupit dva špičkové výukové systémy americké angličtiny MacEnglish, pracující na počítačích Apple Macintosh. Jeden ihned začal pracovat na Obchodní akademii, druhý sloužil pro předvádění zájemcům z ostatních škol.

Systém nabízel dialogový režim práce žák-počítač. Na sedmi discích CD ROM, obsahujících 200 vyučovacích hodin, může každý pomocí zvukového výstupu z počítače studovat samostatně či ve skupině zvolené téma. Grafickým znázorněním vlastní výslovnosti na monitoru počítače bylo možno v porovnání s originálem sledovat pokroky, cvičit se v poslechu textu, libovolně opakovat slova, věty, pasáže v přirozené rychlosti řeči, nebo zpomaleně. Programy byly doplněny texty na monitoru,

informacemi ze života Američanů, hudbou a animací. Není potřeba, aby žák měl znalosti z oboru výpočetní techniky. Od listopadu bylo možno využívat tento systém v PORS na základě objednávky a zdokonalovat se v angličtině.

"PPP"

Prodejna Jitexu Písek na Ostrožné ulici byla 22 let. V současném období však má již sbaleno a hledá své nové působiště. Důvod vystěhování byl prostý - dům 11 - 13 na Ostrožné ulici se v rámci restituce vrátil původní majitelce paní Havlíčkové, od které však dostala prodejna výpověď, poněvadž majitelka má údajně s objektem jiné záměry. Nouzové řešení nabídlo Muzeum ve své výstavní budově a definitivně by situace měla být vyřešena v roce 1992. Buď najde prodejna nové vhodné prostory, nebo přijdou Opavané o dosud velmi žádaný sortiment v příznivých cenových relacích.

PROFOTO - STUDIO, HORNÍ NÁMĚSTÍ

V Opavě působilo v letošním roce několik firem zabývajících se fotografováním, vyvoláváním filmů a dalšími fotoslužbami. Jen jedno bylo však pracovištěm skutečných profesionálů. Předsedou družstva PROFOTO-STUDIO na Horním náměstí je pan Vlastimil Tesárek. Družstvo tvořilo 24 členů, kteří již všichni až na nového ekonoma pracovali již ve Fotografii Olomouc, která v tomto ateliéru donedávna působila. Do této podoby se družstvo transformovalo k 1.7.1991 tím, že se z olomouckého družstva vyčlenilo. Ke škále zavedených služeb přidali další a o nových už uvažují. Ke komplexním službám patřila amatérská fotografie - to znamená, že ve studiu byli schopni vyvolat jakýkoli amatérský film a v dohodnutém čase pak zhotovit fotografie požadovaných rozměrů. Byli jediní v Opavě, kdo na místě vyvolávali svitkové filmy, např. z aparátu Flexaret. Zajišťovali portrétní foto, reportážní seriály z rodinných událostí, vybavili se i na reklamní fotografie, o které se pomalu začínal projevovat zájem ze strany podnikatelů. Každému podniku se lépe navazovaly obchodní kontakty, mohli-li k seznamu nabídky přiložit obrázky zboží, větší naději na úspěch v jednání o kapitálové účasti měl ten podnik, který mohl zahraničnímu partnerovi předložit kompletní fotodokumentaci např. strojního vybavení.

Zajímavou službou byly videofilmy z jednotlivých událostí, které je studio schopno dodat v kompletním servisu i se zvukem.

Přímo v PROFOTU bylo možno zakoupit filmy, alba, fotoaparáty, rámečky, fotobrašny atd. K novějším výkonům pak patřilo využití Polaroidu. Šlo o zhotovení barevných fotografií na průkazy na počkání přímo ve studiu nebo reportážní foto z rodinných a jiných událostí.

K doplňkovým službám patřily služby xerografické, které byly prováděny na počkání.

SELIKO

Počasí si letos pohrálo se zemědělci a následně i se zpracovateli jejich úrody. Kampaň, která začíná obvykle v prvním červnovém týdnu, se tentokrát o tři týdny zpozdila, a tak způsobila hned v začátku komplikace. Brigádníci zajištění smluvně v předstihu nemohli tak dlouho čekat, a tak jich ze 150 nastoupila sotva polovina. Postupně se jejich počet podařil doplnit na 120 ke 145 stálým zaměstnancům.

Léto začalo jahodami, které v prvním červencovém týdnu nabraly na tempu, ale o to rychleji skončily. Závod se rozhodl zpřísnit kritéria na dodávanou surovinu a nabídl vyšší výkupní ceny. Dodavatelé požadavkům na přepravu měkkého ovoce v košíčcích nevěřili nebo nechtěli věřit a přišli zkrátka. Za jahody dostali méně, u malin byla dokonce zásilka odmítnuta. Jahod tak bylo zavařeno pouhých 15 tun proti loňským 120. Třešní bylo zavařeno cca 140 tun, kompotovaly se i višně.

Okurky v tomto roce měly slibnou úrodu, takže bylo možno část i vyvézt. Jedním z nosných programů bylo i zelí, a to sterilované bílé i červené i kysané sterilované. V průběhu zimy dodávali i sudové kysané zelí.

Stabilním sortimentem byla dříve hotová jídla, ale vzhledem ke zvýšení cen masa nešla na odbyt, proto

byla jejich výroba omezena, a to z původních 600 tun
na pouhých 120 tun.

SLEZSKÁ TVORBA

4. září 1991 oslavilo výše uvedené výrobní družstvo 40 let existence. V dnešní podobě vznikla Slezská tvorba v r. 1974, kdy se sloučila s krejčovským družstvem Moděva. Nosným programem byla a je výroba dámské konfekce, vánočních ozdob, dřevěných hraček a vyšívací gobelínové obrázky, jichž byla Slezská tvorba monopolním výrobcem. Nové tržní podmínky přinesly pokles výroby. Družstvo se proto už v roce 1990 spojilo s bavorskou konfekční firmou Frankenwälder v Münchbergu, pro níž šije halenky, které teď představují 2/3 výroby.

Od 1. dubna 1991 zrušila Slezská tvorba 2 zakázková krejčovství z důvodu daňového zatížení. Vznikly z nich 2 soukromé firmy Ellis a Schick v objektu u Jaktařské brány, vytvořené z kolektivů pracovníků někdejších krejčovství.

SLEZSKÉ MRAZÍRNY

Slezské mrazírny si pod vedením nového ředitele, kterým se stal v prosinci 1990 pan Petr Hlista, získaly velmi rychle renomé. Ředitel, mladý muž z Krnova, se po revoluci vrátil domů až z Austrálie. Svůj nucený pobyt v zahraničí věnoval studiu marketingu na Cornell University v New Yorku a v Novém Jižním Walesu v Sydney. V roce 1988 byl vyhodnocen mezi 6 nejlepšími manažery Austrálie. Všechny ve světě nabyté znalosti se snaží využít a uplatnit v Mrazírnách, kde se od základu vše změnilo. Prvním jeho počinem bylo, že zajistil podniku samostatnost a právní subjektivitu, což se stalo k 1.2.1991. Dále nechal vypsat konkursy na místa dosud neobvyklá jako komerční manažer, komerční právník aj., s požadavkem, aby vítězové konkursu byli lidé schopni samostatně myslet, samostatně obchodovat a samostatně rozhodovat. Přednášel zaměstnancům a seznamoval je tak se svými představami o podniku. Dal si úkol změnit systém celého podniku. Zásadní změnou byla vazba podnik-zákazník. Dříve platilo, že zákazník musel do mrazíren, nyní obchodní zástupci jdou za zákazníkem. V jeho plánech bylo změnit i sociální zázemí zaměstnanců, aby všude bylo čisto, v noci zaměstnanci začali dostávat čaj a jídlo bezplatně, z nočních směn byli odváženi podnikovým autobusem, všichni měli pružnou pracovní dobu.

V průběhu roku došlo v podniku k dramatické situaci, kdy díky byrokratickým předpisům se měl tento schopný ředitel podrobit znovu výběrovému řízení organizovanému ministerstvem zemědělství.

Zaměstnanci tehdy oznámili regionálnímu odboru ministerstva zemědělství, že vstupují do stávkové pohotovosti s odhodláním vstoupit do generální stávky, pokud jejich ředitel neobdrží jmenovací dekret. Situace se časem uklidnila, ředitel byl jmenován a podnik se mohl dále zdárně rozvíjet.

V podniku působili 4 obchodní zástupci. Každý z nich měl k dispozici osobní vůz, kde kromě označení podniku byl na kapotách nápis "Co nejkvalitnější uspokojování zákazníků - to je naše posedlost". Tento reklamní slogan se stal i krédem podniku. Obchodní zástupci hledali nová odběrní místa, kterými se v prvních chvílích stávaly školní jídelny, restaurace a soukromí podnikatelé, zvláště obchodníci.

Byla vyhlášena soutěž na nový znak na firemní štít. Odpovědí přišlo na 5 tisíc. Pro výběr byla ustanovena odborná porota, která přiřkla prvenství soukromé firmě TROPART, jehož zástupce pak převzal před televizními kamerami cenu za vítězný návrh, a to 5.000 Kčs. Tatáž firma zajistila i "výzdobu" již výše zmiňovaných osobních vozů sloužících obchodním zástupcům.

V průběhu roku začal podnik sponzorovat školu pro nedoslýchavé děti v Ostravě; v Ostravě proto, že

jako město je největším odběratelem.

Počátkem května se v našem městě objevila nová služba, kterou jsme doposud znali jen ze západních filmů, a to rozvoz potravin až do domu. Stačí zvednout telefon, vytočit číslo, podle nabídkového listu si objednat, určit čas a je to. Služba "Hop do domu", jak ji ve Slezských mrazírnách nazvali, nebyla jen reklamním sloganem, ale službou se vším všudy. Bylo potřeba dodržet jen základní limitovanou částku pro rozvoz, a to objednat zboží minimálně v hodnotě 100 Kčs. Služba se zavedla a má už dnes řadu stálých zákazníků.

Ve druhé polovině roku přibyla další služba zákazníkům - LAVINA. Jednalo se o exkluzivní prodejnu mražených výrobků v objektu mrazíren na Těšínské ulici, kde zákazník mohl najít zboží běžné i značně exkluzivní včetně řízků ze žraloka, úhoře, všeliké krevey aj.

Závěrem je možno říci, že v průběhu letošního roku se Slezské mrazírny staly díky vysokému nasazení všech pracovníků, jednoznačné preferenci tržního hospodářství a marketingu, výrazné a nápadité reklamě jedním z nejprogresivnějších a nejperspektivnějších podniků nejen v našem okrese.

na

prava

nat

specia

UVÍRA a spol., Krnovská 111

Nejdříve byla restituce, která objekt, známý pod názvem "knedlíkárna" RAJ vrátila původním majitelům. Dále to byla skutečnost, že tato početnější rodina, v níž v současné době stojí za firmou konsorcium Rudolf Uvíra a Mirek Wolinger, měla a má co do činění s vařením a stravovacími službami a že jde o lidi pracovitě a činnorodé. Firma si vytkla za cíl dělat tržbu obratem ne cenou. To od počátku vyžadovalo pečlivě si vybrat zaměstnance, úzkostlivě dodržovat hygienu, kvalitu a chutnost připravovaných jídel. Předmětem podnikání této firmy se totiž stala výroba hotových jídel a polotovarů a jejich prodej, ztěžejícím programem pak závodní stravování. Denně připravovali a expedovali na 1.400 obědů pro závody, soukromé firmy či zemědělská družstva. Vedle toho vyráběli i sterilovaná jídla ve sklenicích Omnia v balení pro 3 osoby. Připravovali je bez chemické úpravy, za to však s kratší garancí, a to 3 dny.

Dále byla firma ochotna provést jakoukoliv vyvažovací službu pro jakoukoliv příležitost, ať už to byla víkendová strava pro rodinu, porce pro řemeslníky na stavby, luxusní obědy pro svatební hostiny i příprava pečeného selete na oslavu. Bylo možno si objednat i dohodnutý počet porcí pizzy, hranolků, různých specialit atd. Největší obrat měla firma vždy v pátek

odpoledne, kdy převážnou část zákazníků tvořili projíždějící chalupáři.

Firma otevřela v objektu výroby vlastní prodejnu a od 6. srpna sloužila veřejnosti celým vyráběným sortimentem za příznivé ceny.

Ke specialitám patřily knedlíky, které vyráběli vlastní technologií, kynuté knedlíky s ovocem, dukátové buchtičky, dosmažované krekerky, sekaná, tlačanky, řízky se sýrem, smažené ryby a přesnídávkové polévky.

Na podzim pak zavedli i cukrářský provoz, čímž však jejich plány neskončily. Nechme se překvapit, čím se představí v příštích letech.

IV. Š K O L S T V Í

Č
A
V
st
tr
ú
ti
za
Vrch
ní za
na n

Podle zákona o státní správě a samosprávě ve školství vykonávalo město správu předškolských zařízení, základních škol a školských zařízení, a to především tím, že zabezpečovalo investiční výdaje, neinvestiční náklady a školní stravování.

Pro údržbu a opravy školských zařízení ve správě odboru školství a kultury byly v rozpočtu města vyčleněny na rok 1991 finanční prostředky ve výši 10,8 mil. Kčs, pro řešení havárií byl vyčleněn 1 mil. Kčs a na projektovou dokumentaci 300.000 Kčs. V důsledku růstu cen stavebních prací a materiálů bylo potřeba omezit údržbu a opravy školských zařízení. Ve druhé polovině roku byla kapitola školství posílena, takže celkem bylo na údržbu vyčerpáno 17,9 mil. Kčs. Z toho byly na GO ZŠ Krnovská vyčerpány 4 mil. Kčs, na sportovní halu při ZŠ Mařádkova 7,5 mil. Kčs a na havárie 1,1 mil. Kčs. Projektová dokumentace a revize byly pořizeny za 387 tisíc Kčs.

Z větších akcí byla provedena v běžné údržbě GO střechy ZŠ Komenského v hodnotě 690 tis. Kčs, GO elektroinstalace v ZŠ Komárov v hodnotě 225 tisíc Kčs, GO ústředního vytápění v MŠ Malé Hoštice v hodnotě 301 tis. Kčs. Jesle na Zámeckém okruhu byly přebudovány za 540 tis. Kčs pro přestěhování ZŠ Krnovská, v ZŠ Vrchní byla provedena rekonstrukce sociálního zařízení za 310 tisíc Kčs a na dokončení GO Zvláštní školy na nám. Slezského odboje bylo vyčerpáno 770 tisíc Kčs.

Údržbu budov zvláštních škol a základních uměleckých škol zajišťoval od poloviny roku školský úřad.

Úřad města zajišťoval na úseku školství ve školním roce 1990/91 provozní podmínky mateřských a základních škol tak, aby mohly být řádně plněny výchovně vzdělávací úkoly škol.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Na rozdíl od dřívějšího období došlo ke značnému uvolnění režimu dne dětí v mateřských školách. Odboural se školský způsob výchovné práce. Pedagogický pracovník měl značnou svobodu při volbě systému práce s dětmi, kladlo to však na něj větší nároky v oblasti tvořivosti.

Snížil se počet dětí ve třídách, práce učitelek se stala klidnější, přístup k dětem byl bližší.

Jednotlivé mateřské školy se začaly specializovat na určitou oblast výchovy, např. hudební, výtvarnou, dramatickou a tělesnou. Začínaly vznikat mateřské školy se zaměřením na křesťanskou výchovu.

Ve školním roce 1990/91 bylo na území města 37 mateřských škol, z čehož 9 bylo v integrovaných obcích.

Opava 5, Edvarda Beneše

Jednu z největších mateřských škol navštěvovalo 157 dětí, které byly rozděleny do 6 tříd. Ředitelkou byla i nadále Marie Jurčová.

Opava, Čajkovského

Provozovatelem byla Opavia Opava. 2 třídy navštěvovalo 41 dětí. Ředitelkou byla po celý školní rok Jarmila Rozsivalová.

Opava, Gudrichova

Provozovatelem dvoutřídní mateřské školy byl Stavební podnik. Školu navštěvovalo 39 dětí. Ředitelkou byla Libuše Vítková.

Opava, Havlíčkova

Provozovatelem mateřské školy bylo spotřební družstvo Jednota. V průběhu roku přešla MŠ do správy Úřadu města. Školu navštěvovalo 91 dítě. Děti byly rozděleny do 4 tříd. Ředitelkou byla Věra Nedělová.

Děti se seznamovaly s angličtinou.

Opava, Heydukova

Mateřská škola měla 3 třídy, které navštěvovaly 43 děti. Ředitelkou byla po celý školní rok Alice Černá.

Opava, Hradecká

3 třídy mateřské školy navštěvovalo 75 dětí. Ředitelkou byla Zdeňka Vavrušková.

Opava, Jateční

Tuto mateřskou školu navštěvovalo 81 dětí. Děti byly rozděleny do 4 tříd. Ředitelkou byla po celý školní rok Anna Gracová.

Opava, nám. sv. Hedviky

Provozovatelem školy byla Galena Komárov. 4 třídy navštěvovaly 83 děti. Ředitelkou byla Jana

Neugebauerová. Děti se seznamovaly s němčinou.

Opava, Komenského

Dvě třídy mateřské školy navštěvovalo 50 dětí. Ředitelkou byla Jarmila Hrbáčová.

Opava, Krnovská

Provozovatelem školy byla Armaturka Minerva Opava. V průběhu roku přešla MŠ do správy Úřadu města. Pětitřídní školu navštěvovalo 115 dětí. Ředitelkou byla Hana Dubová.

Opava, Mnišská

Provozovatelem byl Ostroj Opava. 99 dětí bylo rozděleno do 4 tříd. Ředitelkou byla Svatava Vaňková.

Opava, Olomoucká

Čtyři třídy mateřské školy navštěvovaly 102 dětí. Ředitelkou byla Jarmila Andrllová. Děti se věnovaly

sportovní gymnastice a učily se cvičit jógu.

Opava, Otická

Tři třídy mateřské školy navštěvovalo 70 dětí.
Ředitelkou byla Danuše Víchová.

Opava, Riegrova

80 dětí této mateřské školy bylo rozděleno do 3 tříd. Ředitelkou mateřské školy byla Miroslava Nováková.

Opava, Sadová

Dvě třídy navštěvovalo ve školním roce 1990/91 45 dětí. Ředitelkou byla Ludmila Kudelková.

Opava, Zborovská

Čtyřtřídní mateřskou školu navštěvovaly 94 děti.
Ředitelkou byla Bohuslava Nováková.

Opava, Neumannova

Do trojtřídní mateřské školy chodilo v tomto školním roce 66 dětí. Ředitelkou byla Jana Andělová. Děti se věnovaly rytmické gymnastice.

Opava, Slavkovská

Jednotřídní mateřskou školu navštěvovalo 19 dětí. Ředitelkou školy byla po celý školní rok Drahomíra Slípková.

Opava, Mostní

Dvě třídy mateřské školy navštěvovalo 45 dětí. Ředitelkou byla Alžběta Ondruchová.

Opava, Pekařská

50 dětí bylo v této mateřské škole rozděleno do dvou tříd. Ředitelkou byla Marta Havlicová.

Opava, Vrchní

Dvoutřídní školu navštěvovaly 52 děti. Ředitelkou byla Miroslava Kolářová.

Opava, Šrámkova

Jedna z největších mateřských škol v okrese je osmitřídní. Ve školním roce 1990/91 ji navštěvovalo 212 dětí. Ředitelkou byla Soňa Rolederová.

Opava, 17. listopadu

Šestitřídní mateřskou školu navštěvovaly 142 děti. Ředitelkou byla Jarmila Zamarská. Škola měla vlastní pěvecký sbor, který se účastnil soutěže "O zlatou snítku".

Opava, Vaníčková

Mateřskou školu navštěvovalo 95 dětí, které byly rozděleny do 4 tříd. Ředitelkou byla Hana Frýbová. Děti se zde seznamovaly s angličtinou a věnovaly se sportovní gymnastice.

Opava, Na pastvisku

Tři třídy této mateřské školy navštěvovalo 79 dětí. Ředitelkou byla Vlasta Arletová.

Opava, Liptovská

Dvoutřídní mateřskou školu navštěvovalo 40 dětí. Ředitelkou byla paní Habelová.

Opava, při PL, OÚNZ

Tuto šestitřídní speciální mateřskou školu navštěvovalo 56 dětí. Ředitelkou byla Zdeňka Mateiciucová.

Opava - Komárov

Provozovatelem byly Barvy-laky Komárov. Tři třídy navštěvovaly 54 děti. Ředitelkou byla Marie Fischerová.

Opava - Malé Hoštice

Dvoutřídní mateřskou školu navštěvovalo 40 dětí.
Ředitelkou byla Daniela Ranošová.

Opava - Milostovice

Provozovatelem mateřské školy byl Lihovar Opava.
Jednotřídní školu navštěvovaly 23 děti. Ředitelkou byla Marie Melecká.

Opava - Podvihov

Jednotřídní mateřskou školu navštěvovalo 18 dětí.
Ředitelkou byla Vlasta Grabovská.

Opava - Suché Lazce

Dvoutřídní mateřskou školu navštěvovalo 35 dětí.
Ředitelkou byla Jaroslava Kostřibová.

Opava - Vávrovice

Jednotřídní mateřskou školu navštěvovalo 25 dětí.
Ředitelkou byla paní Trojanová.

Opava - Palhanec

Nejmenší mateřskou školu navštěvovalo 17 dětí.
Provozovatelem byl Cukrovar. Ředitelkou byla paní
Špačková.

Opava - Vlastovičky

Jednotřídní mateřskou školu navštěvovalo 19 dětí.
Ředitelkou byla paní D. Ondřejková.

Opava, E. Krásnohorské

Tuto speciální pětitřídní mateřskou školu navštěvovalo 50 dětí s různými vadami. Ředitelkou byla Hana Paterková.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Školní rok 1990/91 přinesl uplatňování snah, volajících po redukci učiva a změně jeho obsahu. Každý pedagogický pracovník byl zavázán k zodpovědnosti za výsledky vzdělání a výchovy jeho žáků. Všechno úsilí bylo směřováno ke zkvalitnění výchovněvzdělávacího procesu v povinných i nepovinných předmětech a k hledání nových metod a prostředků ve vyučovacím procesu. Ředitelům škol byla dána větší pravomoc v úpravě časové dotace jednotlivých předmětů učebního plánu za předpokladu, že bude dodržen minimální počet vyučovacích hodin. Pro žáky, kteří nebyli přijati na střední školy, byly na 11 školách zřízeny 9. ročníky, ve kterých tito žáci ukončili povinnou školní docházku.

V ekonomické oblasti docházelo ke krácení rozpočtů a dbalo se na maximální šetrnost provozu všech typů škol. Nedostatek finančních prostředků byl i na opravy a vybavenost.

Na území našeho města bylo v tomto školním roce 14 základních škol od 1. do 9. ročníku a 4 školy pro 1. až 4. ročník v okrajových částech města.

Působily zde rovněž 2 zvláštní školy a základní internátní škola pro slabozraké, jakož i 2 základní umělecké školy a Dům dětí a mládeže.

Na jednotlivých školách byla situace následující:

Základní škola, dr. E. Beneše

Jazyková škola s rozšířenou výukou angličtiny a němčiny je jednou z největších škol v našem městě. Ve 33 třídách byly celkem 834 děti. Ředitelem školy byl František Halama.

Základní škola, Komenského

364 žáci této školy byli rozděleni do 15 tříd. Škola byla již tradičně zaměřena na lední hokej. Ředitelem školy byl ve stávajícím školním roce Stanislav Slaný.

Základní škola, Krnovská

307 žáků této školy bylo rozděleno do 13 tříd. Škola byla zaměřena na ekologickou výchovu. Ředitelkou školy byla Jana Turečková.

Základní škola, Englišova oslavila 30 let od otevření

27 tříd této školy navštěvovalo 689 žáků. Škola byla zaměřena na atletiku. Ředitelkou školy byla Šárka Neiserová, která byla do funkce zvolena v roce 1990.

23. května se konal "den otevřených dveří". Ředitelka školy připomněla všem účastníkům stěžejní fakta z bohaté historie školy.

Historie základní školy Englišova (donesávna Leninova) začala položením základního kamene 24.4.1960. Pergamenová zakládací listina byla do pilíře za hlavním vchodem do budovy školy zazděna na podzim roku 1960. Původně měla být škola budována jako střední všeobecně vzdělávací, nakonec však bylo rozhodnuto, že to bude 13. základní devítiletá škola. Při dokončovacích pracích odpracovali mnoho hodin i rodiče, žáci i učitelský sbor, takže slavnostní otevření bylo provedeno již 3. září 1961 a příští den, to je 4. září 1961 začalo vyučování. Učit se začalo ve 23 třídách a učitelský sbor měl tehdy 28 členů. Prvním ředitelem školy se stal P. Brodák, který se velmi zasloužil o dokončení školy. V průběhu roku pokračovalo mnoho dokončovacích prací. Budovaly se odborné učebny, dílny, kotelna, vývařovna, skleník, hřiště. V roce 1968 se začalo s budováním přístavby, v září 1969 tak získala škola dalších 9 učeben, školní kuchyň a jídelnu,

místnosti pro školní družinu i malou tělocvičnu. Škola byla připojena na dálkové topení.

Po úmrtí prvního ředitele Broďáka v roce 1971 se jeho nástupcem stal K.Chovanec, který v roce 1976 odešel do funkce školního inspektora. Funkci ředitelky převzala na dalších 10 let M.Baierová. Za jejího vedení navštěvovalo školu nejvíce žáků v její historii. Bylo to v roce 1980, kdy do 34 tříd chodili 1063 žáci. Učitelský sbor se tehdy rozrostl na 55 členů.

Nejtěžší pedagogická práce začala učitelům v roce 1972, kdy byla škola pověřena ministerstvem školství tzv. "experimentem" - to je ověřováním nové koncepce čs. výchovně vzdělávací soustavy. Nejdříve byl ověřován 4letý stupeň základní školy. Začala i výuka matematiky formou množin. Rokem 1974 začalo dlouhodobé přeškolení ředitelů a učitelů pro novou koncepci v okrese. Proškolení trvalo až do roku 1980. Od školního roku 1980/81 vznikly ve škole matematické třídy s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů. Desítky žáků dosahovaly nejlepších umístění ve všech typech olympiád i soutěží a škola získala v očích veřejnosti značnou vážnost a úctu učitelskému sboru. Zaměření školy na matematiku a přírodovědné předměty skončilo školním rokem 1986/87. Novým ředitelem po odchodu paní Baierové do důchodu byl jmenován J.Juran. S ním byly na školu přeřazeny 4 sportovní třídy se zaměřením na atletiku. Jejich žáci získali rovněž

mnohá vítězství a svou školu výborně reprezentovali a reprezentují.

Základní škola, Mařádkova

Škola se již tradičně zaměřuje na gymnastiku a fotbal. 552 žáci byli rozděleni do 22 tříd. Ředitelem školy byl po celý školní rok Jiří Koflák.

Základní škola, Mírová

399 žáků bylo rozděleno do 18 tříd. Škola neměla žádné specifické zaměření. Ředitelkou byla Milena Kleinová.

Základní škola, B.Němcové

Školu navštěvovalo 430 žáků, kteří byli rozděleni do 18 tříd. Ředitelkou školy byla po celý školní rok Jarmila Drtilová.

Základní škola, Ochranova

18 tříd této školy navštěvovali 454 žáci. Škola byla zaměřena na rozšířenou výuku hudební výchovy. Ředitelkou školy byla Eva Ficková.

Již několik let zde působí pěvecký sbor, složený z žáků školy, pod názvem Cvrčci a pod vedením PaedDr. I.Kleinové.

Největší úspěch potkal tyto děti v letošním roce v Pardubicích, kde proběhla národní soutěž dětských pěveckých sborů, odkud si přivezly ocenění nejvyšší. Porota udělila cenu za dirigentský výkon i sbormistryni dr. I.Kleinové.

Soutěž probíhala ve dvou kategoriích, Cvrčci soutěžili v kategorii začínajících sborů zpívajících 2 - 3 roky a v té se stali absolutními vítězi.

Základní škola, Otická

Škola má již tradičně zavedenou rozšířenou výuku matematiky. 510 žáků této školy bylo rozděleno do 20 tříd. Ředitelkou školy byla po celý školní rok dr. Libuše Hozová.

Základní škola, Praskova

16 tříd této školy navštěvovalo 376 žáků. Ředitelem školy byl Miroslav Dumbrovský.

Základní škola, Riegrova

15 tříd této školy navštěvovali ve školním roce 1990/91 383 žáci. Ředitelkou školy byla Marcela Nyklová.

Základní škola, Šrámkova

Jedna z největších škol v našem městě získala v novém systému školství právní subjektivitu. 656 žáků bylo rozděleno do 24 tříd. Ředitelem školy byl Jaromír Malíček.

Základní škola, U hřiště

Největší škola ve městě měla ve školním roce 1990/91 33 třídy, které navštěvovali 932 žáci. Ředitelem školy byl Herbert Pavera.

Základní škola, Vrchní

455 žáků bylo rozděleno do 19 tříd. Ředitelkou školy byla po celý školní rok Zdenka Ondrášková.

Školy pro mládež vyžadující zvláštní péči

Základní škola, Dvořákovy sady

136 žáků této školy bylo rozděleno do 12 tříd. Ředitelkou školy byla Jaroslava Kaštilová.

Základní škola, nám. Slezského odboje

Škola byla nově vytvořena v tomto školním roce po rekonstrukci budovy základní školy. Důvodem vzniku druhé zvláštní školy byly nedostačující prostory na škole v Dvořákových sadech, která byla největší v republice. Mentálně retardované děti potřebovaly komorní školu. Na škole byly zřízeny i třídy pomocné školy. 12 tříd navštěvovalo 147 dětí. Ředitelkou školy byla Vanda Janečková.

Základní umělecké školy

Základní umělecká škola, Solná

Výtvarný obor navštěvovalo přes 600 dětí. Škola měla již tradičně výrazné úspěchy v národních i mezinárodních kolech soutěží. Za nejvýznamnější úspěch lze považovat 1. místo - Nehruovu cenu. Ředitelem školy byl Miloš Kačírek.

Základní umělecká škola, Nádražní okruh

Hudební obor navštěvovalo přes 1.250 dětí. K zvlášť úspěšným patřil pěvecký sbor Jeřabinka a dívky a dětská cimbálová muzika. Ředitelem školy byl Vlastimil Šemora.

Základní školy 1. - 4. ročník

Tyto školy byly v provozu v okrajových částech města, a to:

Komárov - 4 třídy navštěvovali 74 žáci. Ředitelkou školy byla Blanka Drozdková.

Malé Hoštice - 4 třídy zde navštěvovalo 87 žáků. Ředitelkou byla Eva Kučová.

Suché Lazce - 2 třídy navštěvovali 44 žáci. Ředitelkou školy byla Vanda Kurková.

Vávrovice - 2 třídy navštěvovali 52 žáci. Ředitelem této školy byl Josef Rabinský.

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže na Jaselské ulici zabezpečoval zájmovou činnost pro opavské a mimoopavské děti, pořádal kurzy, soutěže, tábory, odborná soutěžení. K nejúspěšnějším kroužkům patřil pěvecký sbor Červený květ, soubor lidových tanců Úsměv a taneční skupina Plus. Ti všichni vzorně reprezentovali město i v národních soutěžích.

Ředitelkou zařízení byla Jana Jáchimová. V Domě mládeže pracovali 1092 žáci v 83 zájmových útvarech.

ŠKOLA, V NÍŽ SE UČÍ, LÉČÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘI PSYCHIATRICKÉ LÉČEBNĚ

Ročně se na dětských odděleních psychiatrické léčebny vystřídá kolem 250 pacientů. Škola, která tu funguje, má 10 tříd a patří k největším v republice. Ředitelkou školy byla po celý školní rok PaedDr. Karla Vítková. Ke škole patřilo ještě 5 elokovaných pracovišť pro děti hospitalizované na dětském oddělení, na chirurgii, infekci, krčním, ortopedii a 1 třída byla v nemocnici ve Vítkově.

Vzdělávací program dětí tvořil s léčebným programem jeden celek. Výuka se řídila osnovami, učivo však bylo vhodně redukováno a přizpůsobováno zvláštnostem žáků.

Kromě základní školy zde byly také 2 třídy zvláštní školy a 1 třída pomocná.

Pedagogové se dětem věnovali i při tzv. mimoškolní činnosti. Chodili s dětmi do kina, do divadla, sportovali s nimi, pořádali soutěže, nacvičovali divadlo, prostě se jim všestranně věnovali.

25 let Vojenského gymnázia Jana Žižky z Trocnova

22. června se v areálu gymnázia uskutečnilo 22. slavnostní vyřazení absolventů školy v její 25leté historii. Projev k tomuto významnému jubileu přednesl náčelník gymnázia plk.ing. J.Kurečka a k slavnostnímu vyřazení náčelník školského oddělení Východního vojenského okruhu plk.PaedDr.Š.Maček.

Poté převzalo 79 absolventů od svých velitelů čet a třídních učitelů maturitní vysvědčení. Slavnostní ceremoniál vyřazení absolventů školy 4letého cyklu 1987-1991 byl zakončen slavnostním pochodem vojáků z povolání, absolventů školy a žáků 1. a 3. ročníku. Po slavnostním obědě byla ve Vojenském klubu otevřena výstavka k jubileu školy. Večer se uskutečnil v prostorách Vojenského klubu společenský večírek.

Z historie si připomeňme, že vyučování bylo zahájeno 1.9.1966 a v roce 1968 se tříletá Vojenská škola J.Žižky změnila na čtyřleté Vojenské gymnázium J.Žižky. Gymnázium se stalo neoddělitelnou součástí našeho města a v rámci vojenských škol patřilo vždy k nejlepším.

Ze zakládajících příslušníků školy si ještě dnes můžeme připomenout 14 současných příslušníků gymnázia, a to plk.PhDr. F.Tarajčáka, plk. V.Širockého, plk. V. Kollára, pplk. F.Studeného, nrap. K.Habalu; z učitelů pak PhDr. M.Škopcovou, J.Blažka, V.Kováře, J.Rafaje,

PaedDr. M.Janikoviče, z občanských pracovníků MUDr.V.
Nykla, Z.Gebauerovou, O.Bělicovou, J.Maříka.

DEN UČITELŮ

Sněmovní sál minoritského kláštera v Opavě byl ve středu 27. března dějištěm okresní oslavy Dne učitelů. Slavnostní rámeček oslavy navodilo úvodní vystoupení Pěveckého sdružení slezských učitelek, dirigovaného V.Hábou, a pedagogů opavské ZUŠ V.Kálika. Spolu s vybranými pedagogy je vyslechli také dr.J.Bajgar, přednosta okresního úřadu, dr. F.Honka, vedoucí kanceláře přednosta a L.Kadaňková, vedoucí referátu kultury OÚ. K přítomným promluvil dr. P.Scholz, vedoucí referátu školství OÚ v Opavě.

Ve svém projevu připomenul dr.Scholz pokrok ve společenském myšlení, který byl zaznamenán za rok od chvíle, kdy se pedagogové Opavska naposledy při příležitosti svého svátku sešli. Vybráni byli účastníci oslav podle zcela jiných kritérií, než tomu bylo v letech minulých - byly to především pracovní výsledky, které posuzovali noví ředitelé škol, které si učitelé sami vybrali. Dotkl se i problematiky osobnosti pedagoga a jeho nezastupitelného postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Následovalo předání veřejných poděkování 7 desítkám pedagogů, přičemž z našeho města to byli následující pedagogové a zaměstnanci škol:

- E. Krausová - učitelka ZŠ Mařádkova
J. Turková - učitelka ZŠ Kylešovice
E. Widhalm - učitel Zvlš
A. Horáková učitelka ZŠ Vrchní
J. Borková - učitelka ZŠ Ochranova
P. Myšková - učitelka ZŠ OÚNZ
A. Bensch - vychovatel DD
J. Špiláčková - uklízečka ZŠ Riegrova
J. Černohorská - učitelka ZŠ Englišova
M. Selingrová - učitelka ZŠ B.Němcové
M. Kopcová - učitelka ZUŠ
S. Pecinová - učitelka ZŠ Komenského
M. Krejčová - učitelka ZŠ Mírová
E. Šuranská - učitelka MŠ Heydukova
I. Olbortová - učitelka MŠ Gudrichova
J. Fichnová - učitelka MŠ sv. Hedviky
I. Valoušková - učitelka MŠ Hradecká
M. Peikerová - učitelka MŠ Komárov
J. Hrbáčová - učitelka MŠ Komenského
A. Pojeta - středoškol. prof. gymnázia
V. Kubíčková - středoškol. prof. SHŠ
O. Havlásek - uč.odb. předmětů zeměděl.učiliště
J. Kaštovská - vedoucí vychovatelka DM
L. Bakončíková - středoškol.prof. SPŠ stavební
L. Světlíková - uč.odb. předmětů SOU spojů
A. Stančová - vychovatelka ZŠI pro slabozraké
ing.M. Surička - středoškol.prof. SPŠ strojní

ing. B. Kaněra - středoškol. prof. SPŠ strojní
O. Pavlíčková - uč.odb. předmětů SOU strojírenské
D. Machura - mistr odb. výchovy SOU strojírenské
ing. M. Kučera - středoškol. prof. SZŠ
ing. J. Cink - středoškol. prof. SZŠ
J. Štefek - vedoucí ZIS SZŠ

UNIVERZITA

28. září vstoupil v platnost zákon o Slezské univerzitě, a to znamenalo, že tímto dnem se oddělila fakulta filozofická v Opavě a obchodně podnikatelská v Karviné od Masarykovy univerzity v Brně.

Na počátku nového akademického roku pracovaly na filozofické fakultě 3 katedry, a to literární vědy, muzeologie a výtvarné fotografie; historie a společného základu a 2 ústavy - matematiky a fyziky. Studentů 1. ročníku vykazovala fakulta 134, do 2. ročníku postoupilo 112 studujících denního studia. Dálkově studovalo fotografickou tvorbu v 1. ročníku 35 a ve 2. ročníku 30 studentů.

V. KULTURA

V roce 1991 došlo k zásadní změně ve způsobu zajišťování kulturního dění ve městě. V první polovině roku byla kulturní činnost zabezpečována Městským domem kultury Petra Bezruče, který měl 4 odborné a jeden ekonomicko-správní útvar s celkem asi 100 pracovníky. Roční příspěvek na jeho činnost činil 2,1 mil. Kčs. Tato instituce užívala v našem městě 8 objektů, a to jak vlastních, tak na základě nájemních smluv. Kromě toho zajišťovala provoz 5 osvětových besed v okolních obcích. Vzhledem k výši nákladů se tento stav jevil z hlediska budoucna jako neudržitelný. Bylo proto přikročeno k zásadní reorganizaci a ke změně způsobu organizace kulturních činností. Na základě usnesení Rady města z 15.5.1991 byl vypracován nový statut a organizační řád Městského domu kultury Petra Bezruče. Celkový počet zaměstnanců byl omezen na pouhých 8, (přičemž jedním z nich je kronikář města na 1/2 úvazku), kteří zabezpečují nezbytné provozně-ekonomické činnosti a koordinaci činnosti jednotlivých soukromých podnikatelů, kteří na základě smluvním zajišťují jednotlivé kulturní činnosti.

Ke zlepšení činnosti přispělo i jmenování nového ředitele pana Kyjovského od 1.10.1991. Koncertní činnosti, jazykové kursy, festival Bezručova Opava, Soutěž mladých varhaníků a provoz Sluny zajišťovala firma Didabit. Kina Mír a Elektra úspěšně provozovali podnikatelé Pahler a Mucha. Objekt kina Alhambra byl

výhodně pronajat firmě Prolux, která tam provozovala diskotékový klub. Výstavní činnost byla zajišťována v Domě umění K. Hřivnáčovou a D. Hlubočkovou. Do konce roku se podařilo zajistit i soukromého provozovatele loutkového divadla.

Všech prací na reorganizaci Městského domu kultury Petra Bezruče se aktivně účastnila Kulturní komise Rady města, která byla ve druhé polovině roku doplněna o odborníky z jednotlivých oblastí kultury.

VÝSTAVY

FOTOKLUB

Počátkem února byla ve výstavní síni Slezského zemského muzea na Ostrožné ulici zahájena výstava členů opavského Fotoklubu, z nichž někteří se svými výtvarně pojatými fotografiemi snažili říci také své slovo ke kulturnímu životu na Opavsku.

Co do obsahu šlo o kolekci fotografií autorů s osobitým projevem. Klasický portrét zde byl zastoupen J.Fibym, nejstarším členem Fotoklubu. Z tohoto žánru se vymykala jedna fotografie, jež měla nápadnou podobu s portréty, které v první polovině 70. let vycházely z dílny známého čs. fotografa T.Kusčynského. Krajinářský soubor předložil MUDr.Topiář. Ten si za dlouhá léta vypracoval v tomto žánru již svůj vlastní rukopis, tak jako J.Novák, který navíc vystavil i několik dynamických krajin.

M.Štěrba, úřadující předseda Fotoklubu, byl zcela zaujat živou fotografií a na výstavě se prezentoval bezprostředními záběry všedního života kolem nás.

Barevné fotografie byly z ateliéru V.Petzucha, který se věnuje barvě od r. 1981. Jeho snímky nepostrádaly technickou dokonalost ani cit pro barevnou kompozici, ať už se jednalo o reportážní záběry, či stále přitahující zátiší s loděmi.

Dalším z vystavujících byl J.Kalužík, vyzrálý autor, podle toho vypadaly i vystavené exempláře, nepostrádající jeho rukopis. Byly to fotografie krajin, detailů střech podhorských chaloupek, ale i portréty.

I.Vlček zde předvedl fotografickou aktualitu, když se snažil zachytit jednu z návštěv ministra financí V.Klause v Opavě a můžeme říci, že se mu to částečně povedlo.

Výstava splnila svůj účel.

Vrby v lidové kultuře

22. března byla ve výstavní budově Slezského zemského muzea zahájena výstava, věnovaná svátkům jara. V rámci vernisáže vystoupil dětský národopisný soubor Úsměv, aby navodil atmosféru lidových obyčejů a tradic, které si v poslední době znovu připomínáme.

Vrby stejně jako mnohé jiné dřeviny a byliny obklopovaly člověka a vytvářely jeho materiální prostředí. Již od úsvitu lidských dějin ovlivňovaly vrby i jeho kulturu. Vrba byla známa ve všech vznikajících centrech civilizace. Odtud provázela život lidí až do naší doby.

Výstava si vytkla za cíl připomenout určité vazby domácích vrb a lidové kultury na pozadí dávných životních a hospodářských praktik předků, na sledování

přírodních dějů a odkazů biblických legend načasovaných do velikonočního období. Etnografická a přírodovědná problematika výstavy se doplňovaly různými pohledy a různými informacemi, které však dohromady vytvářely plnější pohled na zajímavé a inspirující celky. Neživé předměty etnografických sbírek muzea doplňovaly živé vrby a čerstvé výrobky z vrbového proutí. Celý prostor foyeru výstavní budovy Slezského zemského muzea tak byl na čas oživen svěžímí vazbami s překvapivou škálou barev prutů se stříbrnými kočičkami, s vůní jejich kůry a probuzené mízy.

Vrby, první dřeviny oživující naši přírodu v předjaří, první poslové jara, jsou vedle svého mnohostranného užitku bytostně vázány i na lidové zvyky a tradice Velikonoc, ke kterým byla výstava připravena. Ukázky různých produktů při zpracování surového proutí na různorodý materiál k výrobě proutěných předmětů a z nich vyrobené různé koše, dekorační předměty, košíčky, pomlázky - "kyčky", zajímaly většinu návštěvníků.

Výstava připomněla i význam a nezastupitelnost vrb v krajině, kde si jich člověk vážil a od nepaměti s mírou užíval. Škoda, že z našeho života vrby mizí.

Výstava šperků a hodinek

Výstavní budova Slezského zemského muzea byla

ve dnech 7. - 17. června místem konání výstavy šperků a hodinek rakouské firmy Forstinger, realizované prostřednictvím společnosti s r.o. Helvetia-Uhr v Bratislavě.

Výstavou prošlo za dobu trvání 2.698 návštěvníků, což není nejvyšší počet, ale i tak se výstava stala obchodně a propagačně úspěšnou. Agilní opavský Čedok prodal její zásluhou 14 autobusových zájezdů do Vídně, spojených s návštěvou prodejny Helvetia, ohlasy veřejnosti na vystavené exponáty byly kladné.

Vstupenky byly slosovateľné. Na každou stovku byla vylosována 1, jejíž držitel získal prsten.

Výstava potvrdila, že dobré obchody dělá dobrá práce.

JUBILEJNÍ DIAFON

Dějištěm v pořadí již 20. přehlídky audiovizuální tvorby Diafon se stal ve dnech 18. a 19. října 1991 Městský dům kultury Petra Bezruče. Vyhlašovatelem se v letošním roce stalo Profifoto studio (Bartek, Kristian, Bartek syn). 60 účastníků zhlédlo jak soutěžní projekci, tak pořady zařazené do bloku, který představoval reminiscenci na uplynulé ročníky této významné kulturní události.

Porota hodnotila v soutěži 11 autorů, kteří přihlásili 24 diafonů. Bez uvedení pořadí ocenila 3 z nich, a to: ing. L.Vaška z Hlinska za pořad Elektrifikace a spojení ve městě Hlinsku, L.Střeštíka za diafony Letecký den a Adaptabilismus a F.Šedého za program Corrida de Toros. Opavsko v soutěži zastupoval E.Křenek s pořadem Příbor S.Freuda.

V nesoutěžní části byly promítnuty mj. také diafony M.Kopeckého Čau, školo a Odcházejí (téma ochrana přírody a životního prostředí) a E.Křenka (umělecké pořady o O.Zoubkovi a F.Kafkovi).

Diafon byl sponzorovaný firmou Forte/Orlík Opava a konaný pod záštitou referátu kultury Okresního úřadu v Opavě, proděkana Slezské univerzity pro rozvoj a pedagogickou činnost a katedry fotografie v Praze. Některé programy byly označeny jako vhodné pro další využití v rámci seminárních či vzdělávacích akcí.

Hlavním cílem bylo udržet kontinuitu Diafonů,
a to se pracovním charakterem přehlídky podařilo.

34. BEZRUČOVA OPAVA

Kulturní festival Bezručova Opava byl zahájen vernisáží Skupiny X v arkádách Dvořákových sadů v neděli 15. září v 10 hodin. Téhož dne odpoledne v 15 hodin byly položeny kytice k hrobu Petra Bezruče na Městském hřbitově při pietním aktu. Nedělní výstava výtvarníků Skupiny X byla vlastně předznamenáním a pozváním na vernisáž a výstavu jejich prací v prostorách ZUŠ na Solné ulici, která byla zahájena v pondělí 16. září v 17 hodin.

O den později došlo v prostorách hudebního oddělení Okresní knihovny Petra Bezruče v obchodním středisku Katka v Kateřinkách k předání ceny O paví pero ilustrátorovi J. Kráslovi, v podvečer pak byla odhalena pamětní deska J. Zukalovi na budově Střední zdravotnické školy v Dvořákových sadech; odhalení doprovodila přednáška o osobnosti tohoto slezského buditelského pracovníka v Matičním domě. Den byl zakončen houslovým recitálem Václava Hudečka v sále minoritského kláštera.

Literárněvědná konference tentokrát na téma "Od demokracie k únoru 1948" začala ve středu 18. září v 9 hodin ve Slezance a pokračovala ještě následujícího dne. Ve středu odpoledne byla na budově Základní umělecké školy na Nádražním okruhu odhalena busta V. Kálíka, večer pak v minoritském klášteře odezněl

koncert, sestavený výhradně z Kálikova komorního a sborového díla. Účinkovali pedagogové základní umělecké školy a pěvecké sbory Červený květ, Pěvecké sdružení slezských učitelů a Křížkovský.

Čtvrtek patřil vedle literárněvědné konference i literárnímu pořadu "Setkání s Bezručem", který připravila Okresní knihovna v prostorách hudebního oddělení v Katce.

19. září byl program Bezručovy Opavy završen hudebním programem Slezského divadla, kdy v sále minoritského kláštera zazněly písně Antonína Dvořáka.

Letošní ročník byl svou skladbou poněkud chudší než ročníky předchozí a jeho příprava nepatřila k nejlepším.

90 LET ZEMSKÉHO ARCHIVU

Slezský zemský sněm schválil 19.6.1901 zřízení zemského archivu v Opavě a jeho výkonný orgán - zemský výbor ustanovil 11.9.1901 zemským archivářem profesora opavského německého gymnázia G.Kürschnera (1847-1928). Vznik a vývoj třetího největšího archivu v republice byl následující.

Základní kámen k zemskému archivu položili stavové knížectví opavského, když v letech 1575-1576 vybudovali na vlastní náklady při minoritském klášteře v našem městě soudní síň a umístili tam stavovský archiv a nadále ji z vlastních prostředků udržovali.

K nárůstu archiválií docházelo v důsledku dalších organizačně správních změn ve zdejším regionu. Nejprve došlo ke spojení knížectví opavského a krnovského pod vládou Lichtenštejnů v roce 1623 a potom ke zřízení zemských úřadů rakouského Slezska v Opavě následkem vratislavského míru v r. 1742. Písemná produkce zemských úřadů získala postupně převahu a způsobila jeho zneřehlednění. Veřejný konvent slezský proto již v r. 1833 pověřil pořádací prací v archivu zemského úředníka F.Tillera. Po jeho nedobrovolném odchodu z Opavy zůstal zemský archiv opuštěn až do roku 1892, kdy začal věnovat archiváliím pozornost již zmíněný Kürschner z titulu čestné funkce zemského konzervátora. Měl dobré výsledky, a proto byl 1901

jmenován zemským archivářem na smlouvu za roční odměnu. Ani on ani jeho nástupce prof. českého gymnázia V.Hauer nebyli tudíž zemskými zaměstnanci.

Základ k trvalé správě archivu byl položen teprve v roce 1927 přijetím stálé odborné síly.

Činnost zemského archivu slezského byla násilně přerušena záborem našeho pohraničí v roce 1938, kdy došlo k jeho přeměně na říšský archiv pro vládní obvod Opava.

Obnovený zemský archiv v poválečném období prošel složitým vývojem. Nejprve měl působnost pro správní obvod expozitury ZNV Ostrava a po krajském uspořádání v roce 1949 pro kraj Ostravský jako krajský archiv. V roce 1954 se stal pracovištěm ministerstva vnitra s názvem státní archiv. V roce 1956 se k němu připojily 2 zemědělsko-lesnické archivy v Opavě a Frýdku.

V roce 1960 v souvislosti s územní reorganizací a vznikem Severomoravského kraje z bývalých krajů Ostravského, Olomouckého a části kraje Gottwaldovského (Vsetínsko) došlo k začlenění státního archivu v Janovicích u Rýmařova do státního archivu Opava. Od roku 1974 se archiv nazýval státní oblastní, od 1.1. 1990 se vrátil k původnímu názvu zemský.

HUDEBNÍ UDÁLOST ROKU

26. října 1991 zůstane zapsán mezi významnými dny opavského hudebního života, kdy ve zcela zaplněném kostele sv. Ducha provedli pražští, bratislavští, brněnští a ostravští umělci Beethovenovu Mši C dur, opus 86. Tato skladba zazněla v našem městě po 180 letech od svého prvního uvedení v Opavě v r. 1811.

Nastudování mše se tentokrát stalo společenskou událostí, o čemž svědčila i aktivita mnoha sponzorů.

ČERVENÝ KVĚT - 15 let

Dětský pěvecký sbor základní umělecké školy V.Kálika byl založen v roce 1976 P.Škarohlídem, šéfem opery Slezského divadla. Pod jeho vedením pak dosahoval výrazných úspěchů. V soutěži Písně přátelství v roce 1979 získal v ústředním kole stříbrné pásmo, spolupracoval s Janáčkovou filharmonií Ostrava, natáčel v televizi i rozhlase, reprezentoval opavský okres na zájezdech v Polsku a Sovětském svazu.

V roce 1985 převzali vedení souboru manželé J. a V. Drietomští. Za dva roky působení získali do řad sboru mnoho nových členů. V.Drietomská rozvíjela hlasovou kulturu pěvců, oba vedoucí pak zpestřili pěveckou činnost o společné výlety sboru. Započali také s tradicí vánočních koncertů a změnili celkové pojetí dramaturgie sboru. Po jejich odchodu převzala a až k dnešku sbor vede dirigentka PaedDr.I.Kleinová.

V současnosti měl Červený květ 2 přípravné sbory. Jeřabinka pracovala od založení hlavního sboru při opavské ZUŠ, jejími členy byly děti předškolního věku a děti 1. - 3. tříd ZŠ. Od roku 1988 byla založena Poupata pro děti 3. - 5. tříd ZŠ.

Od roku 1990 se dirigentka podílela i na řízení dětského pěveckého sboru ZŠ Ochranova společně s jeho zakladatelkou J.Borkovou.

V hlavním sboru zpívalo 60 dětí ve věku 9 - 17

let. Z nejzkušenějších členek Červeného květu vznikl v roce 1988 komorní sbor.

Červený květ pořádal pravidelně jarní a vánoční koncerty, konal společná vystoupení s jinými sbory, účastnil se festivalů a soutěží. Založil tradici koncertu "Za zlatou snítkou" a navázal kontakty se sborem Jitřenka z Frýdku-Místku, dětskými sbory v Ostravě a Krnově, Jizerkou ze Semil a Zorničkou ze Vsetína. Spolupracoval i s pěveckými sbory Křížkovský a PSSUŽ.

Repertoár zahrnoval skladby všech slohových období. Zejména se však soustředil na interpretaci regionální tvorby (Lidmila, Zenkl, Ganse, Báchorek). V lidových písních dával přednost úpravám písní slezských. Od roku 1987 se sbor umístil na prvních místech okresních soutěží, v krajském kole Písní přátelství (1987) a soutěži LŠU (1989) získal druhá místa. V říjnu 1990 uskutečnil úspěšný koncertní zájezd do SRN. Se sborem spolupracoval hlasový poradce J.Lohaj a korepetitorka A.Gawrecká.

K 15. výročí se uskutečnily 16.3. slavnostní koncerty v Minoritu, kde vystoupily všechny sbory, bývalí členové tělesa i všichni dirigenti.

VI. S P O R T

Opavská tělovýchova zaznamenala v roce 1991 pro svou činnost poněkud tvrdé finanční podmínky. Přesto se podařilo zabezpečit finanční prostředky především na výstavbu dvou travnatých hřišť pro kopanou v Městských sadech včetně odvodnění a zavlažovacího systému nákladem půl miliónu Kčs a dále pak na rekonstrukci chladícího média pro provoz zimního stadiónu nákladem 450.000 Kčs. Další finanční příspěvky pak byly rozděleny přímo do jednotlivých tělovýchovných jednot, které je zúročily někde lépe a někde hůře. Většina jednot se už přizpůsobila novým podmínkám a vytvořila i dobré zázemí pro svou další činnost.

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SPORTOVCI ROKU 1991

V soutěži jednotlivců byli vyhodnoceni tito sportovci:

1. Gabriela HNILKOVÁ, atletika, Slezan Opava
2. Michal SAJAŠ, judo, Slezan Opava
3. Miroslav BEDRICH, fotbal, FK Ostroj Opava
4. Jiří MALYSA, atletika, Slezan Opava
5. Michaela TOLOCHOVÁ, lyžařský orientační běh,
Ostroj Opava
6. Ivo FARSKÝ, fotbal, FK Ostroj Opava
7. Libor HRDINA, duatlon a triatlon, Galena Komárov
8. Luboš KUMMER, atletika, Slezan Opava
9. Pavel DITTRICH, orientační běh, Slezan Opava
10. David GALVAS, lední hokej, HC Slezan Opava

V soutěži kolektivů byly vyhodnoceny 3 nejlepší,
a to:

1. Fotbal - muži, A družstvo FK Ostroj Opava
2. Nohejbal - muži, Nohejbal klub Opava
3. Atletika - muži, Slezan Opava

SLEZAN OPAVA - soustředění v zahraničí

Na sklonku roku 1991 odjelo 20 atletů výše uvedené tělovýchovné jednoty na historicky první zahraniční soustředění, které se uskutečnilo v hlavním městě Litvy Vilnius. Konalo se v perfektní hale s tartanovým povrchem a 200 m oválem. Podobná hala na našem území neexistuje. Zaměření soustředění bylo speciálně technické na halovou sezónu příštího roku.

ŠVÉDŠTÍ HOKEJISTÉ HOSTY HC SLEZAN

Na pozvání 7. třídy ledního hokeje HC Slezan bylo koncem roku hostem mladých opavských hokejistů švédské družstvo IFK Salem, které se zúčastnilo vánočního turnaje. Švédští hokejisté trávili čas mimo turnaj v prostorách ZŠ v Opavě, odkud vyjížděli na různé sportovní, společenské a kulturní akce. Akci sponzorovali Opavia Opava, Moravskoslezské pivovary, závod Opava, Stavex Opava, ZD Hradec n.M., Ekomont Ostrava, Lukeš Jeseník, Optys Print Opava a SmE Ostrava.

Skok vysoký - "vánoční lačka"

16. a 17. prosince proběhla vánoční lačka ve skoku vysokém mladšího a staršího žactva v Základní škole v Kylešovicích. Soutěže se zúčastnilo 118 žáků ze ZŠ Englišova, Kylešovice, Komenského, E.Beneše, B.Němcové, Vrchní, Háj ve Slezsku, Velké Heraltice, Vítkov - Komenského. Vysoká úroveň byla v kategorii mladšího žactva, kde vynikající výkony podali žáci ZŠ Englišova, kteří vytvořili nové rekordy závodu.

Orientační běh

Opavští žáci základních škol byli úspěšní i v orientačním běhu, a to zvláště ti, co závodili za TJ Ostroj, Slezan a Minervu.

Cyklisté - veteráni

Celoroční činnost cyklistů - veteránů byla zúročena při několika dálkových jízdách na nejvyšší moravskou horu Praděd, beskydskou Lysou horu, okruhem napříč Jeseníky, účastí ve dvou veřejných závodech, závodech triatlonistů i v závodě horských kol na Opavské sopce. Vrcholem jejich přípravy byla úspěšná účast v Samson rad marathonu v St. Michal, náročném nejen délkou trati, ale především jejím profilem v obtížném horském terénu rakouských Alp. Bilancování nemohlo být neoceněno vzrůstajícím zájmem veřejnosti o tuto těžkou sportovní disciplínu. Bez pomocné ruky firem Stavex a Minerva by účast v Samson marathonu nebyla možná.

TJ OSTROJ

Oddíl orientačního běhu

Oddíl měl 173 členy a patřil v tomto sportu k největším v ČSFR. Dvě třetiny členské základny tvořila mládež do 18 let. Nové zájemce z řad dětí získával oddíl prostřednictvím zájmového kroužku při Okresní stanici mladých turistů.

V letošním roce přivezli závodníci z přeboru ČR v lyžařském orientačním běhu 2 medaile. Mladší dorostenka M.Tolochová zlatou a štafeta dorostenců ve složení J.Janeček, V.Hubáček a T.Kovalčík stříbrnou. Celostátní žebříček vyhrála M.Tolochová, 2. skončila K.Opočenská, 3. V.Hubáček, 5. T.Kovalčík, 6. J.Janeček. Růžky už ale vystrčili v žákovských kategoriích O.Sedláček, J.Hubáček, M.Schindlerová, T.Tihounová a dorostenec P.Nycz. Celkem získali běžci Ostroje 9 I. a 51 II. výkonnostních tříd. Za těmito výsledky stáli trenéři J.Hubáček, M.Sonnek, O.Lecián, B.Ševčík a ing. Berka. Do povědomí veřejnosti se dostaly běhy kolem Stříbrného jezera a Slavkovský lesík, lyžařský vytrvalostní závod Jesenická třicítka, orientační závody Kufrování s Dominem, Běh Nové svobody, tříkolová okresní liga mládeže. V letošním roce uspořádali 21 závod s celkovou účastí 2.360 startujících. Oddíl udržoval družební styky s orientačními běžci z Rotation

Heiden v SRN a švédským klubem Stora Tuna Borlönge.

Bohatá činnost vyžadovala i dostatek finančních prostředků. Kromě mateřské tělovýchovné jednoty dostal oddíl 35.000 Kčs od sponzorů, jimiž byli: stavební firma Gada, Stavba Anděl a Toloch, Mareth a spol., Computer system J.Josífko, Drogerie Klemens, Advokátní kancelář JUDr. Poláška a JUDr. Hrubé.

SÁZKOVÁ KANCELÁŘ FORTUNA

V roce 1991 provozovala Fortuna v České republice 26 sázkových kanceláří. Největší přízni sázejících se těšil fotbal a hokej ČSFR, kanadsko-americká NHL a bundesliga SRN. Na výhrách vyplatila 326 milionů Kčs. Opavská pobočka sponzorovala čestným titulem diváckou soutěž hokejových utkání HC Slezan Opava, na pokračování vycházely v programech HC Slezan a FK Ostroj zásady sázení.

VII. V Ý Z N A M N Ě N Á V Š T Ě V Y
V Ý Z N A M N Ě C E S T Y P Ř E D S T A V I T E L Ů M Ě S T A
P A R T N E R S K Ě V Z T A H Y M E Z I M Ě S T Y

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY NAŠEHO MĚSTA

Rok 1991 byl velmi bohatý na četnost významných návštěv našeho města.

Již krátce po novém roce navštívil naše město u příležitosti okresního sněmu Občanského fóra ministr práce a sociálních věcí České republiky **Milan Horálek**. Stalo se tak 4. ledna. U této příležitosti poskytl rozhovor Našemu Opavsku, kde hovořil o aspektech sociální politiky v našem regionu, o budování úřadů práce jako základní institucionální sítě pro zprostředkování zaměstnání a vyslovil zde názor, že Opavsko vzhledem k poměrně dobré ekologické situaci se stane areálem zdraví a sociální péče pro všechny potřebné z celé republiky.

21. února zakončili v našem městě svoji dvoudenní cestu po okresních úřadech poradci prezidenta Havla **Jiří Křižan** a **Petr Oslzlý**. Cílem jejich návštěvy bylo zmapovat názory politických sil na Moravě a ve Slezsku na varianty nového státoprávního uspořádání. Se stanovisky k postavení Slezska je během několikahodinové diskuse seznámili přednosta okresního úřadu dr. J. Bajgar a okresní předsedové Občanského fóra, Československé strany socialistické, Československé strany sociálně-demokratické a Strany zelených. Přítomni byli také zástupci Československé strany lidové, ředitel Slezského zemského muzea dr. J. Kalus

a děkan filozofické fakulty dr.J.Urbanec.

Připravované státoprávní uspořádání přivedlo koncem února do našeho města i ministra České republiky **Jaroslava Šabatu**. Setkal se s primátorem a se zástupci kulturních institucí a Našemu Opavsku poskytl krátký rozhovor, kde konstatoval, že vzhledem k odlišným představám státoprávního uspořádání bude nejspravedlivější referendum, on sám že respektuje slezskou identitu.

14. března se v sále restaurace U Opavice konalo pracovní setkání starostů měst a obcí Slezska, které svolali primátor Ostravy ing. J.Smejkal a primátor Opavy ing. J.Staněk. Setkání se účastnili poslanci Federálního shromáždění a České národní rady a v závěru i první místopředseda České národní rady **dr. Jan Kalvoda**. Důvodem svolání bylo rovněž chystané státoprávní uspořádání a očekávalo se objasňování požadavků Slezska ze strany starostů. Jednání však dospělo k nečekanému výsledku. V diskusi zaznělo, že zdecimované obce nemohou být základem silného státu ať bude uspořádání jakékoliv. Starostové pak konstatovali, že považují za prvořadé upevnění principu demokracie a řešení ekonomických a ekologických problémů a nedoporučují měnit současný stav státoprávního a územně správního uspořádání ČSFR. Starostové rovněž požadovali urychlení vypracování právní normy, mající vztah k hospodaření, správě a samostatnosti obcí

a k urychlení ekonomické reformy. Jan Kalvoda poskytl na závěr své návštěvy rozhovor Našemu Opavsku, kde prohlásil, že ani jiný výsledek jednání neubral nic z jeho důležitosti.

Počátkem dubna besedovala v Domě kultury Petra Bezruče s opavskou veřejností ministryně obchodu a cestovního ruchu **Vlasta Štěpová**. V rozhovoru pro Naše Opavsko rozebírala otázky privatizace velkoobchodu a zmínila se i o předpokladech podnikání holandské firmy AHOLD v našich městech.

Významným dnem se pro naše město stal 3. květen, kdy jsme mohli přivítat návštěvu z nejmilejších, a to prezidenta **Václava Havla**. Václav Havel spolu se svými poradci dorazil do našeho města takřka s padesátiminutovým zpožděním. Na Horním náměstí ho již očekávalo několik tisíc občanů, kteří ho chtěli pozdravit. Na radnici byl uvítán primátorem, jeho spolupracovnicí a přednostou okresního úřadu RNDr. J. Bajgarem. Prezident byl pak seznámen v krátkosti s problémy města a okresu. Diskuse pak byla zaměřena na hospodaření města, okresní rozpočet, specifika regionu vzhledem k jeho sousedství s regionem ostravským. Pan prezident se zajímal o kontakty s městy Horního Slezska, o urbanistický plán, radil primátoru Staňkovi, aby se na město podíval z helikoptéry. Pozdravil se pak s primátory a starosty, kteří na radnici ten den besedovali u příležitosti Dne Moravských

novin. Primátor pak prezidentovi předal návrh zákona o statutárních městech, který předložili primátoři Opavy, Olomouce, Havířova a Zlína, kdy požadují pro svá města statut I. kategorie. Za skandování a potlesku veřejnosti se pan prezident odebral do budovy budoucí Slezské univerzity, kde se setkal s představiteli filozofické fakulty v čele s novým děkanem doc. Z. Stuchlíkem a rektorem Masarykovy univerzity prof. M. Jelínkem. Setkání na fakultě pokračovalo besedou se studenty a s představiteli politických sil okresu.

Další významnou návštěvou byla devítičlenná delegace dánského města Holstebro, která pobývala v našem městě ve dnech 26. - 28. dubna a navázala zde spolupráci na poli hospodářském, politicko-správním a kulturním. Dánští hosté projevíli zájem navštívit nemocnice, jesle, mateřské školky a zařízení na čištění odpadních vod. Zajímali se rovněž o to, jak obec pečuje o čistotu ovzduší a o úroveň bytové kultury občanů. Nejdůležitějším výsledkem jednání byla dohoda o konkrétní pomoci při navazování kontaktů mezi městskými správami obou měst a mezi dánskými firmami z oblasti Holstebra a firmami opavského regionu.

4. června navštívil naše město předseda vlády České republiky **Petr Pithart** spolu s ministry Bojarem, Dejmalem, Horálkem, Kubátem, Špačkem a náměstkem Přikrylem a poslankyněmi V. Čulíkovou a M. Vorlovou. Po příletu vrtulníkem byli hosté uvítáni na hřišti

fotbalistů opavského Ostroje v městských sadech přednostou okresního úřadu J. Bajgarem. Potom odjeli všichni společně do budovy okresního úřadu, kde se uskutečnilo setkání s reprezentanty okresních úřadů Opava, Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Ostrava a Vsetín. V úvodu formuloval předseda vlády okruhy problémů, které zajímají vládu, a to problematika státoprávního a územněsprávního uspořádání, stabilita a struktura státní správy, její odpolitizování a příští perspektivy. Ministři se pak rozešli podle předem stanoveného programu a premiér s přednostou za účasti poslankyň podnikli pak krátkou cestu Opavskem, kdy mimo jiné krátce navštívili i Okresní archiv.

13. srpna se členové Československé strany lidové setkali v podvečer v Minoritu se svým předsedou J. Luxem, poslancem Federálního shromáždění. Setkání byli přítomni i zástupci zemské organizace strany lidové a reprezentanti Občanské demokratické strany, na Opavsku koaličního partnera lidovců. Host vysvětlil státotvornou a integrující úlohu strany a nutnost debolševizace společnosti. Prohlásil, že ideologie komunismu musí být prohlášena za škodlivou. Lidovci zastávají požadavek společné republiky se Slovenskem a spolkové uspořádání. Československou stranu lidovou charakterizoval jako stranu s historickými tradicemi, avšak se 60 % nových členů a s partnery ve všech

vyspělých zemích.

11. října navštívil naše město opět ministr práce a sociálních věcí České republiky **Milan Horálek**, který v Městském domě kultury Petra Bezruče besedoval s veřejností o sociálních otázkách. Besedu pořádalo Občanské hnutí. Pan ministr seznámil veřejnost mimo jiné i se záměry ministerstva.

Ve stejném termínu pobýval v našem městě i další host, a to vedoucí hlavní kanceláře ODS **Petr Havlík**. Na besedě, kterou pořádalo okresní shromáždění ODS se věnoval především výkladu praktické politiky ODS a předpokládanému vítězství ve volbách.

12. října besedoval v Závodním klubu Ostroj Na Rybníčku federální ministr hospodářství a člen Občanské demokratické aliance **Vladimír Dlouhý**. Hovořil mimo jiné o aktuální hospodářské situaci Československa a o nutnosti dokončit transformaci zemědělství.

Ve druhé polovině října se v Divadelním klubu uskutečnila schůzka **poslanců České národní rady** se zástupci města a okresu. Hovořilo se o nejožehavějších problémech ve školství a kultuře v našem regionu, o rekonstrukci divadla, o zajišťování financí apod. Poslanci přislíbili, že budou apelovat na ministra financí **Špačka** stran financí pro divadlo a že pomohou při získávání areálu vojenského gymnázia na Krnovské ulici pro Univerzitu.

19. listopadu proběhla v Lidovém domě beseda

s **Valtrem Komárkem** pro všechny příznivce sociální demokracie. Při této příležitosti poskytl host i rozhovor Našemu Opavsku, kde mimo jiné rozebíral krizi v parlamentu, možnost odtržení Slovenska, ekonomiku a kupónovou privatizaci.

Jiří Dienstbier, místopředseda federální vlády, ministr zahraničních věcí ČSFR a předseda Občanského hnutí navštívil naše město 7. prosince. Beseda s veřejností proběhla v Minoritu, po jejím ukončení odpovídaly poslankyně ČNR Čulíková a Vorlová spolu s představiteli okresu na dotazy občanů.

VÝZNAMNÉ CESTY PŘEDSTAVITELŮ MĚSTA

24. ledna se primátor našeho města zúčastnil setkání starostů a primátorů s prezidentem Havlem na Pražském hradě. Setkání trvalo 2 hodiny a mělo podpořit urychlení prosazování zákona o obcích. Primátor ing. J.Staněk předal prezidentovi dopis okresního shromáždění a dopis Rady města, požadující navrácení historického postavení Opavě tím, že jí bude přiznán statut I. kategorie. S kanceláří prezidenta bylo u této příležitosti domluveno, že budou zástupci Slezska přijati k jednání. Primátor pak jednal prostřednictvím poslankyně Vorlové i v České národní radě s poslancem Ježkem o státoprávním uspořádání. Vysvětlil mu, že nejde o nacionalismus, ale o co nejúčelnější uspořádání po stránce ekonomické.

26. ledna odjel primátor ing. J.Staněk s předsedou OF okresu J.Šimánkem do Glubczyc, kde proběhlo setkání starostů a primátorů některých měst polské i české části Horního Slezska. Na programu jednání byly především možnosti spolupráce slezských měst ve sféře malého pohraničního styku a ekonomická spolupráce na úrovni regionů. V rámci jednání se diskutovalo i o euroregionu Horní Slezsko.

14. února proběhlo v České národní radě v Praze jednání se zástupci Slezska, kterého se zúčastnilo několik poslanců spolu s předsedkyní dr.D.Burešovou,

premiér dr.P.Pithart a za Slezsko primátor našeho města ing. J.Staněk, ředitel Slezského zemského muzea dr.J.Kalus, člen rady koordinačního centra okresu Opava R.Mikoláš, předseda opavského odboru Matice slezské dr.J.Burda, a dr.T.Grim. Setkání trvalo 1 1/2 hodiny, kdy slezská delegace vysvětlila poslancům své záměry, prohlásila, že nemá nic společného s Moravskoslezským hnutím a požaduje, aby Slezsko bylo řešeno samostatně, a to nejlépe oblastním uspořádáním, přičemž oblasti by se spojovaly do historických svazů českého, moravského a slezského. V historickém svazu Slezska by pak mohly být zahrnuty dvě oblasti - západní a východní Slezsko - což by otupilo rozpory mezi Ostravou a Opavou. Obě oblasti by pak byly na sobě ekonomicky nezávislé. Slezské delegaci bylo nabídnuto, aby se zástupci Slezska účastnili práce v komisích, které budou rozhodovat o přijetí nového státoprávního uspořádání.

V měsíci červnu navštívili primátor ing. J. Staněk spolu se svým náměstkem ing. V.Turkem na pozvání firmy AVK německé město Koblenz, aby tam uzavřeli smlouvu na zřízení nových autobusových zastávek a reklamních ploch.

V srpnu odjelo 6 členů zastupitelstva a 3 učitelky z jeslí na společnou pracovní stáž do dánského města Holstebro. Po návratu informoval primátor, který byl jedním ze zúčastněných, že největším přínosem

cesty pro město bylo uzavření dohody o spolupráci při výstavbě nové čističky odpadních vod v našem městě. Holstebro se nabídlo zajistit a garantovat prostředky na realizaci.

11. - 14. listopadu pobýval primátor ing. J. Staněk spolu s primátory Ostravy, Frýdku-Místku a Karviné na pozvání clevelandského hrabství v Anglii. Cílem návštěvy bylo otevření programu spolupráce 4 evropských regionů (Slezsko a severní Morava, clevelandské hrabství a konkrétní oblasti Irska a Dánska). Výměna odborníků u nás měla být směřována do zemědělství a cestovního ruchu, přičemž náklady měly být hrazeny z prostředků evropských nadací. Návštěva byla cenná i v tom, že účastníkům bylo vysvětleno, jak získávat peníze od evropských institucí a do kterých oblastí je reálné je investovat. Primátor ing. J. Staněk využil svých jazykových znalostí a vedl řadu jednání mimo program, zaměřených na malé podnikání a jednal mimo jiné i s ředitelem clevelandské obchodní komory. Za nabídnutou pomoc nepožadovali západní partneři žádné garance.

PARTNERSKÉ VZTAHY MEZI MĚSTY

Opava se stala velmi aktivním členem Sdružení měst a obcí, jehož prostřednictvím navázala úzké kontakty s těmito městy:

Holstebro (Dánsko) - 40.000 obyvatel

Raciborz (Polsko) - 60.000 obyvatel

Swietochlowice (Polsko) - 70.000 obyvatel

Marsciano (Itálie) - 10.000 obyvatel

HOLSTEBRO

Spolupráce s tímto dánským městem byla zaměřena především na:

výměnu zkušeností v oblasti samosprávy a státní správy a na výměnu zkušeností v oblasti hospodářské, a to především účast dánských firem na přípravě studií a projektů, případně i na vlastní realizaci akcí jako např. systém vodního hospodářství města, kdy se ve druhé polovině roku uskutečnilo několik setkání v Opavě a v Polsku představitelů města a odborníků s managementy dánských firem a jejich polskými filiálkami za účelem počátku realizace záměru.

V prosinci navštívili zástupci amatérských sportovních oddílů našeho města své protějšky ve městě Holstebro, kde dohodli harmonogram výměn sportujících dětí obou měst s ubytováním v rodinách pro rok 1992.

Již v srpnu navštívila Holstebro skupina 4 učitelů, které zastupovaly všechny stupně škol a 2 týdny stážovaly ve svých odbornostech. Ubytovány byly v rodinách odborných protějšků. V říjnu pak přijeli dánští učitelé do Opavy a 2 týdny se rovněž seznamovali s naším školstvím.

Byly vytvořeny předpoklady pro rozvoj spolupráce i v oblasti kultury, zdravotnictví a dalších oblastech.

MARSCIANO

Spolupráce byla zahájena již v minulosti, nyní však dostala nové rozměry. V letošním roce se uskutečnily návštěvy dvou skupin Italů především z řad podnikatelů v našem městě a sondažovaly se možnosti ekonomických kontaktů.

RACIBORZ

Také spolupráce s tímto polským městem má dlouhodobější tradice. Nyní byly vytyčeny zásady spolupráce nově. Pod záštitou radnic se začala rozvíjet spolupráce podnikatelů obou měst.

SWIETOCHLOWICE

V letošním roce byla uzavřena smlouva o partnerství. Prvním konkrétním činem bylo zajištění školy v přírodě pro polské děti v Jánských Koupelích.

Naše město se dále podílelo na regionálním programu OUVERTURE.

Společně s malými polskými příhraničními obcemi v blízkosti Opavy započaly práce na projektu nového hraničního přechodu evropských parametrů.

VIII. POČASÍ

Přehled meteorologických údajů za rok 1991 - OPAVA

Měsíc	Normál		Množství srážek mm	Počet sráž. dnů	Největší srážky		Průměr srážek na den mm	Průměrná denní teplota C°	Extrémní teploměr			Sluneční svit		Počet veget. dnů /nad 10 C°/	
	C°	mm			mm	dně			max C°	dně	min C°	hod.	Průměr na den hod.		
leden	-2,8	25	3,3	11	1,7	30.	0,11	0,02	11,2	10.	-19,2	31.	66,7	2,15	0
únor	-1,6	26	11,9	12	5,3	8.	0,42	-4,54	10,2	24.	-23,0	1.	66,7	2,38	0
březen	2,3	31	8,3	11	3,0	23.	0,26	5,47	16,8	22.	-5,2	1.	54,5	1,76	3
duben	7,7	42	52,9	15	13,5	18.	1,76	7,06	18,0	15.	-3,6	22.	107,5	3,58	4
květen	12,8	76	90,3	18	29,3	3.	2,91	9,77	21,4	22.	0,0	25.	142,3	4,59	15
červen	16,1	76	122,9	15	53,0	16.	4,10	15,06	28,6	26.	2,4	3.	203,1	6,77	30
červenec	18,0	98	55,5	13	18,0	4.	1,79	19,34	32,0	12.	5,4	1.	241,4	7,78	31
srpen	17,2	86	78,0	13	26,1	2.	2,52	17,37	31,2	8.	5,3	22.	172,2	5,55	31
září	13,5	55	49,3	11	14,2	17.	1,64	14,31	28,0	30.	-1,5	8.	163,3	5,44	29
říjen	8,2	47	8,7	12	4,0	24.	0,28	7,07	24,2	7.	-8,4	27.	111,0	3,58	14
listopad	3,8	35	94,3	16	31,5	20.	3,14	3,75	12,6	14.	-9,0	1.	41,9	1,40	0
prosinec	0,1	29	21,5	15	5,7	7.	0,69	-2,07	6,2	20.,24.	-22,0	8.,9.	48,9	1,58	0
součet		626	596,9					926,1					1419,5		157
průměr	7,9							7,72							

Lang.dešť.faktor = 596,9:7,72 = 77,3

Leden

Počasí v první polovině měsíce připomínalo spíše předjaří než zimu. Po sněhu ani památky, noční teploty pohybující se od 0°C do 5°C , denní pak v rozmezí 5°C - 10°C . Maxima dosáhl teploměr 10. ledna, kdy ukázal dokonce $11,2^{\circ}\text{C}$. Ve druhé polovině měsíce se ochladilo, mrzlo nasucho a teploty se pohybovaly od -2°C do -10°C . Nejnižší teplota byla naměřena 31. ledna, a to $-19,2^{\circ}\text{C}$. Zima začala. Celkově byl leden teplotně nadnormální. Srážkově byl leden značně podnormální, nejvíce srážek spadlo 30., a to 1,7 mm. Vyznačoval se nezvyklým slunečním svitem, a to 66,7 hodin za měsíc.

Únor

První dvě dekády můžeme hovořit o trvalé vládě zimy. Nejnižší hodnotu naměřil teploměr hned 1., a to -23°C , větší část dnů bylo město pod bílým příkrovem nebo ledem jako tomu bylo 11. února, kdy po výrazném oteplení byla vrstva vody na ledu a chůze byla velmi nebezpečná. Teplotního maxima dosáhl teploměr 24., kdy se vyšplhal na $10,2^{\circ}\text{C}$, poslední dekáda měsíce byla podstatně teplejší než první dvě. Celkově byl však únor teplotně značně podnormální.

Srážkově to byl měsíc podnormální, i když srážkových dnů bylo 12, největší množství srážek, a to 5,3 mm bylo zaznamenáno 8. února. I únor se vyznačoval nadprůměrným slunečním svitem - sluníčko svítilo 66,7 hodin.

Březen

Březen můžeme charakterizovat jako velmi nevyrovnaný. Na počátku i na konci měsíce to jsou ještě teploty pod nulou, přičemž nejnižší poklesl teploměr 1., a to na $-5,2^{\circ}\text{C}$, ve druhé dekádě jsou to již poměrně vysoké teploty nad nulou, přičemž nejvýše vystoupil teploměr 22., a to na $16,8^{\circ}\text{C}$.

Zima již ztratila vládu a koncem měsíce už bylo možno sázet brambory a pilně pracovat na zahrádce. Teplotně byl březen značně nadnormální. Srážkově byl i tento měsíc podnormální. Za 11 dnů spadlo pouze 8,3 mm srážek, přičemž nejvíce, a to 3 mm byly naměřeny 23. března. Oproti lednu a únoru bylo více pod mrakem, slunce svítilo pouze 54,5 hodiny. Zaznamenali jsme však už 3 vegetační dny (nad 10°C), což je na tuto dobu zcela neobvyklé.

Duben

Můžeme říci, že duben byl teplotně takřka v normálu, přestože výkyvy byly značné. Zatímco 15. vyšplhal teploměr na 18°C , poklesl 22. až na $-3,6^{\circ}\text{C}$. 8.4. jsme zaznamenali první jarní bouřku. Srážkově byl duben mírně nadnormální, 15 srážkových dnů prospívalo jarní vegetaci; nejvíce srážek spadlo 18. dubna, a to 13,5 mm. Slunce svítilo 107,5 hodiny a zaznamenali jsme už 4 vegetační dny.

Květen

Celkově můžeme květen charakterizovat jako měsíc teplotně podnormální, jaro však již bylo na vrcholu své vlády. Nejvyšší teplotu ukázal teploměr 22., a to $21,4^{\circ}\text{C}$, nejnižší pak pár dnů nato 25., a to 0°C . Srážkově se jednalo o měsíc nad normálem, přičemž počet srážkových dnů dosáhl čísla 18, největší množství srážek spadlo 3., a to 29,3 mm. Sluníčko svítilo celkem 142,3 hodin, počet vegetačních dnů už dosáhl čísla 15.

Červen

Teplotně byl měsíc červen takřka v normálu, srážkově byl však značně nadnormální. Teploty byly nevyrovnané; zatímco počátkem měsíce byla 3.6. naměřena nejnižší teplota $2,4^{\circ}\text{C}$, na konci měsíce už to byla teplota $28,6^{\circ}\text{C}$, a to 26.6. 24.6. a 27.6. jsme zaznamenali bouřky. 15 srážkových dnů znamenalo celkový ráz měsíce. Nejvíce srážek spadlo 16., a to 53 mm. Sluníčko svítilo 203,1 hodin, takže můžeme říci, že bylo 30 vegetačních dnů - spolu s výše uvedenými 15 srážkovými to byl takřka ideální měsíc pro zahrádkáře, pouze jahodám se to moc nelíbilo, o to více se to líbilo plísni na nich.

Červenec

Mohli jsme konstatovat, že první dovolenový měsíc se vydařil. Teplotně byl poněkud nadnormální a srážkově značně podnormální. Nejnižší hodnota teploty byla naměřena 1., a to $5,4^{\circ}\text{C}$, nejvýše vyšplhal teploměr 12., a to na 32°C . Sluníčko bylo občas vystřídáno bouřkou či deštěm. Nejvíce vody spadlo v průtrži mračen 4., a to 18 mm, což byla třetina z celého měsíce. Sluníčko svítilo 241,4 hodin, počet vegetačních dnů byl 31.

Srpen

Druhý dovolenový měsíc byl srážkově i teplotně takřka v normálu. Nejnižší teplota byla naměřena 22., a to $5,3^{\circ}\text{C}$, nejvyšší pak 8., a to $31,2^{\circ}\text{C}$. Srážkových dnů bylo celkem 13, přičemž nejvíce srážek, a to 26,1 mm spadlo 2. srpna. Sluníčka však ubylo, za celý měsíc nasvítilo pouze 172,2 hodin, počet vegetačních dnů byl opět 31.

Září

Srážkově i teplotně bylo září takřka v normálu, avšak s určitými extrémními výkyvy. Zatímco už 8. září poklesl teploměr poprvé pod bod mrazu ($-1,5^{\circ}\text{C}$), vystoupil oproti tomu na konci měsíce, a to 30. na 28°C , přičemž předcházející noc byla zcela letní, kdy teplota dosáhla 19°C . Bylo zaznamenáno 11 srážkových dnů, přičemž nejvíce srážek spadlo 17., a to 14,2 mm. Slunce svítilo 163,3 hodin a vegetačních dnů bylo ještě 29.

Říjen

Tento měsíc jsme mohli charakterizovat jako mírně podnormální. Zatímco 7. ukazoval teploměr ještě $24,2^{\circ}\text{C}$, 27. už ukazoval $-8,4^{\circ}\text{C}$. Srážkově byl říjen značně podnormální, nejvíce srážek spadlo 24., a to 4 mm, což byla takřka polovina měsíčního množství. Srážkových dnů bylo celkem 12. Konec měsíce už můžeme charakterizovat jako takřka zimní. Sluníčko svítilo už pouze 111 hodin a vegetačních dnů bylo pouze 14.

Listopad

Zatímco teplotně byl mírně podnormální, srážkově byl značně nadnormální. Kolísání teplot bylo značné. Zatímco 1. poklesl teploměr na -9°C , vystoupil 14. na $12,6^{\circ}\text{C}$, výše se však už nedostal - vše směřovalo k zimě. První polovina měsíce byla značně deštivá, 17. napadl 1. sníh, dlouhého trvání však neměl. Srážkových dnů bylo 16, nejvíce srážek spadlo 20., a to 31,5 mm. Sluneční svit dosáhl ročního minima, a to 41,9 hodin, nezaznamenali jsme už žádný vegetační den.

Prosinec

Závěr roku byl teplotně podnormální díky značným poklesům teplot v první polovině měsíce. Nejnižší poklesla teplota 3. a 9., a to na -22°C , zatímco 20. a 24. vystoupila na $6,2^{\circ}\text{C}$. Srážkově byl měsíc mírně podnormální, nejvíce srážek spadlo 7., a to 5,7 mm. Sluníčko svítilo 48,9 hodin, žádný vegetační den samozřejmě zaznamenán nebyl. Vánoce byly na blátě.

Rukopis kroniky města Opavy za rok 1991 byl
schválen na 30. zasedání Rady města dne 1.7.1996.

Paříž Librová

kronikář
města Opavy

Alena Dvořáková

primátor
města Opavy